

TRUMPAI P. T.

Žinomas Amerikos katalikų veikėjas, autorius ir profesorius prelatas Fulton J. Sheen katalikų valandą per radiją pareiškė, kad Katalikų Bažnyčia yra priešinga kraštutiniam militarizmui. Bažnyčia yra lygiai priešinga ir kraštutiniam pacifizmui. Tradicinė katalikų pozicija yra vengti tų abiejų kraštutinių. Bet Bažnyčia absoliučiai nesmerkia karų, tik jų neįvertina. Kai kurie gali būti pakenčiami.

Kraštutinis militarizmas, sakė prelatas, yra nepakenčiamas ir smerkiamas, nes jis susijęs su bedievybe, yra badietiško pobūdžio. Šio militarizmo vadai nepripažįsta Dievo, tad ir nesijaučia turį bet kokią atsakomybę už savo darbus. Kraštutinis militarizmas užsiima žudymais, visko naikinimais, plėšimais, vagystėmis. Kai kuriose šalyse sukelia vadinami "liaudies frontai" yra šio bedieviško militarizmo padariniai. Šie "frontai", prisidengę demokratijos skraiste milijonus žmonių apvylė.

CIO ir AFL organizatoriai heseniai pasiūvė į unijas suorganizuoti Allegheny apskrity (Pennsylvanijoje) ligoninių slauges ir tarnautojus, taip pat katalikų seseris vienuolės katalikiškose ligoninėse. Jie kreipėsi į valstybės darbo santykių boardą paskirti ligoninės balsavimus, kad slaugės, tarnautojai ir seserys pasisakytų, kuriai organizacijai nori priklausyti. Šis klausimas išteiktas vyriausiajam valstybės teismui. Dabar teismas nusprendė, kad ligoninės negali pripažinti jokių unijų. Anot teismo, ligoninės yra įstaigos, kuriose neturtėliams nemokamai patarnauja. Jų daugumas išlaikoma ne pelno, bet gailėstingumo ir žmogiškumo sumetimais. Niekais nuėjo visos organizatorių pastangos.

Tennessee valstybė yra įdomus J. A. Valstybių šėit. Tenai piliečiai balsuotojai turi mokėti valstybės mokesčius. Jei sveikas per rinkimus eini balsuoti, turi mokėti 2 dolerius kaip pagalbę. Kas neturi dviejų dolerių, arba nenori mokėti, tas negali balsuoti. Valstybės administracija tuo keliu nori įsigyti fondą viešųjų mokyklų išlaikymui. Kadangi iš piliečių nesurenkama reikalinga suma, tad paskutinėmis dienomis iškeltas su manymas apkrauti mokesčiais laikraščius ir radijo stotis. Laikraščių leidėjai yra nuomonės, kad siekiama suvaržyti spaudą ir žodį su

ROMUNIJOSJE KARTOJASI SUKILIMAI

Japonija Išpėja Ameriką

TOKIJO, sausio 21 d. — Užsienio reikalų ministeris Yosuke Matsuoka šandie pareiškė "nuoširdų troškimą", kad Jungtinės Valstybės rimtai persvarstytų savo nusistatymą dėl Japonijos siekių Rytų Azijoje, nes tai esą svarbu norint palaikyti taiką "Ramiajam vandenynė ir taiką visam pasauliui".

Anot ministerio, Jungtinės Valstybės įsigalvojusios, jog jų "valstybės apsaugos pirmoji linija yra... ne tik rytiniam Ramiajam vandenynė, bet Kinijoje ir Pietų jūrose".

Užsienio reikalų ministeris ragino Jungtines Valstybes "suprasti atsakingumą taikos palaikyme ir giliai pažvelgti į savo nusistatymus nuoširdžiai prisimenant pareigas Dievui... ir dėti didžiausias pastangas pašalinti kylantį civilizacijai pavojų".

Kalbėdamas apie Vokietijos, Italijos ir Japonijos sąjungą Matsuoka pareiškė esąs įsitikinęs, jog šioji sąjunga pasieks šviesių laimėjimų. Ir kartu jis išpėja, jog Amerikai įsivėlus į Europos karą ir Japonijai išstojus prieš Ameriką, pasėkos būtų civilizacijos žlugimas.

Rusijos sutartis

Ministeris aiškiai davė su prasti, jog Japonija pasiryžus ir toliau tęsti Azijos "stabilizaciją".

Tam darbu palengvinti Japonija deda pastangas pertvarkyti "diplomatinius santykius su Rusija". Trijų valstybių sąjunga nesanti nukreipta prieš Rusiją.

Toliau jis pareiškė, jog vyriausybė ieškanti būdų greitai baigti Kinijos klausimą

prantama, kova prasidės teismuose.

1939 metais Pennsylvania valstybėje išleistas įstatymas ne tik visus toj valstybėje svetimšalius nepiliečius suregistruoti, bet dar ir daugiau juos suvaržyti. Tačiau šoviniams šis žygis nepasisekė. Atsirado nepiliečių bičiulių ir jie kreipėsi vyriausiajam J. A. Valstybių teisman. Praeitą pirmadienį šis teismas sugriovė Pennsylvania įstatymą. Pažymėjo, kad nepiliečių registracijos reikalas priklauso išimtinai federalinei vyriausybei, bet ne atskiroms valstybėms.

U. S. Prezidentas Prisieikia

Vyriausiojo teismo teisėjas pirmininkas Charles Evans Hughes (kairėje) prisiekina prezidentą Rooseveltą trečiojo termino tarnybai. Tarp jų stovi Elmore Copley, vyriausiojo teismo klerkas, kurs laiko Bibliją, ir Thomas Qualters, asmeninis prez. Rooseveltto sargas

Japonijos- Rusijos Sutartis

MASKVA, sausio 21 d. — Po vieno mėnesio pasitarimų vakar naktį pasirašyta Rusijos-Japonijos žuvininkystės sutartis. Ši sutartis pasirašyta vieneriems metams.

Pereitų metų gruodžio 31 dieną išsibaigė anksčiau pasirašytoji vienerių metų sutartis ir Japonija reikė vilčių, jog busi galima sudaryti sutartį bent penkeriems metams. Tačiau Japonijos viltys nuėjo niekais, nors šioj paskutinioj sutartyj pažymėta, jog specialioji Rusijos-Japonijos komisija svarstys galimumus sudaryti sutartį ilgesniam terminui.

Lemiamos Tobruko Atakos

KAIRO, sausio 21 d. — Po smarkių aviacijos atakų šandie anglų kariuomenė pradėjo didįjį Tobruko puolimą. Tobruke apsupta 30.000 italų karių.

Anglų karo vadovybės komunikatas sako, jog "anksti šj rytą pradėta ataka ant Tobruko ir žygis tebevyksta patenkinamai".

Tuo tarpu kiti anglų bombanešiai sunaikino septynis orlaivius atakoje ant Catanijos, Sicilijoje ir Valonijos, Albanijoje, pravesta viena smarkiausių atakų.

Žinių Santrauka

VICHY, sausio 21 d. — Čia skleidžiamos nepatvirtintos žinios, jog po pasitarimų su Mussolini Hitleris ruošiasi konferencijoms su Ispanijos gen. Francisco Franco.

HONGKONGAS, sausio 21 d. — Pranešama apie naujas kiniečių-japonų kovas, ypač netoli Yangtse upės uosto Ichang, Hupeh provincijoje, kur kiniečiai atmušę japonų ataką. Kovose žuvę 1.900 japonų.

TOKIJO, sausio 21 d. — Patikimi sluoagsniai praneša, jog Anglijos konsulas oficialiai patarė kai kuriems anglams išsikraustyti iš Japonijos, kol dar didėjas santykių įtępimas tarp Amerikos ir Japonijos nepasiekė aukščiausio laipsnio.

LONDONAS, sausio 21 d. — Turkijos radio patiekia žinią, gautą iš Sofijos, jog "Romunijos komunistai" mėginę nuversti dabartinę Bukarešto vyriausybę. Šiose pastangose žuvęs didelis skaičius vokiečių.

ORAS

Lietus ir po pietų galima sniego. Šalčiau. Šiaurvakarių vėjai.

Saulė teka 7:12 val., saulė leidžias 4:51 val.

Moterys Užgesino Gaisrą

LONDONAS, sausio 21 d. — Šandie Londono šeimininkės, palikusios virtuves užgesino gaisrą Londono priemiestyje. Gaisras kilo, kai vienas vokiečių bombanešis numetė padegamųjų bombų. Daugiau bombanešių virš sostinės nepasirodė.

Tuo tarpu admiralitetas praneša, jog per vieną savaitę žuvo devyni Anglijos prekybiniai laivai, kurie sudarė viso 30,226 tonas. Tai žymiai mažiau negu karo pradžioje.

Laivyno admiralas, lordas Chatfield pareiškė, jog laivyno situacija kaskart gerėja ir Anglija stantanti virš 100 naujų laivų.

Tebepuola Maltą

BERLYNAS, sausio 21 d. — Vokietijos karo vadovybė praneša, jog vakar vokiečių kovos orlaiviai vėl atakavo Maltos tvirtoves, Viduržemio jūroje.

Nežiūrint blogų oro sąlygų, Anglijos salose pravesta žvalgybiniai skraidymai ir keletas menkesnių atakų.

Informuotieji sluoagsniai pareiškia, jog vokiečių orlaiviai apmėtę bombomis tris anglų prekybinius laivus į šiaurę nuo Airijos. Lai vų tonažas siekias 17,500 tonų.

VOKIEČIŲ IR KOMUNISTŲ SUSIRĖMIMAI

SOFIJA, sausio 21 d. — Šandie Sofijos, Belgrado ir Budapešto diplomatai gauda pranešimus apie plačius sukilimus Romunijoje, kuriuose įvyksta susirėmimų tarp civilių gyventojų. Bukarešte ir kituose miestuose gatvėse susišaudė vokiečių kareiviai su komunistais.

Kai kurie šaltiniai kitose Balkanų sostinėse sako, jog šie sukilimai vyksta dėl aštrių nesutikimų tarp Geležinės Sargybos konservatorių ir ekstremistų.

Tačiau kiti šaltiniai pabrėžia, jog šiuos sukilimus iššaukęs nepasitenkinimas kas diena didėjančiu vokiečių skaičiumi ir gen. Ion Antonescu režimu.

Karolio samokslas

Taip yra ir tokių pranešimų, kurie pažymi, jog sukilimai yra dalis kairiųjų pastangų, kurie nori grąžinti Romunijon buvusį karalių Karolį.

Šiuos sukilimų pranešimus patvirtina atšaukimas vokiečių kariuomenės iš Giurgiu (Romunijoje) apylinkės. Jie pasiūta Bukareštą ir į kitus Romnijos miestus, kur sukilimai labiau išsiplėtę.

Belgrado diplomatų žiniomis, jog Bukarešto radio programą staiga nutraukė vienas kalbėtojas, kuris pareiškė, jog gen. Antonescu pardavęs Romuniją vokiečiams.

Daug žuvusių

Iš Belgrado ir Budapešto pranešama, jog susirėmimuose tarp vokiečių kareivių ir kai kurių Geležinės Sargybos narių esą daug žuvusių.

Tačiau šių paskutiniųjų pranešimų nebuvę galima patikrinti, nes visas telefoninis susisiekimas su Bukareštu nutrauktas. Pagal šiuos pranešimus, suirutę kilusi, nes kraštutiniai Geležinės Sargybos nariai esą nepatenkinti gen. Antonescu ir vicepremjero Horia Sima vedamąja politika.

ATĖNAI, sausio 21 d. — Graikijos šaltiniai praneša, jog graikų kariuomenė atmušusi vieną smarkiausių ir geriausiai suplanuotų italų kontratakų. Ši italų kontrataka įvyko Tepelini apylinkėj.

Kennedy Už Teisių Aprūbežiovimą

WASHINGTONAS, sausio 21 d. — Šandie ambasadorius Kennedy pranešė Kongresui, jog kai kurie Anglijos aukštieji pareigūnai įsitikinę, kad Amerika turinti stoti karan prieš Vokietiją, nors kai kurie esą tam priešingi.

Tie, kurie laukia Amerikos įstojimo karan esą įsitikinę, anot Kennedy, jog Amerika surastų būdus laimėti. Tačiau tie, kurie priešingi Amerikos įstojimui karan įsitikinę, jog Jungtinės Valstybės išstojus į karą sustotų karo reikmenų siuntimas Anglijon.

Už teisių aprūbežiovimą

Kennedy, kuris 13 mėnesių išbuvo Anglijoje po karo paskelbimo, padarė pareiškimus Kongreso užsienio reikalų komisijai.

Savo pareiškimuose jis sutiko su kai kurių komisijos narių sumanymais aprūbežiuoti Prezidento Roosevelto teises teikiant Anglijai paramą, kurių viena draustų Prezidentui panaudoti Amerikos karo laivus konvojais, nebent Kongresas sutiktų.

Kennedy manymu, naudojimas karo laivų lydimaisiais laivais labai lengvai įtrauktų Ameriką į karą, nes, pavyzdžiui, nuskendus vienam karo laivui, pasėkos būtų karo paskelbimas.

Nežino tikslo

Paklaustas ar jis žinąs Anglijos karo tikslą, Kennedy griežtai pareiškė nežinąs.

Toliau jis pabrėžė, jog Anglijos situacija susidarysianti labai rimta, jei laivyno nuostoliai ir toliau nesumažės. Kennedy pakartotinai pabrėžė esąs už galimai didžiausią paramą Anglijai, bet jis esąs prieš Amerikos įvėlimą karan, nes tai nesąs Amerikos karas ir Jungtinės Valstybės turinčios stovėti nuošaliai.

Tačiau "visa, ką Kongresas nubalsuos ir Prezidentas patvirtins aš pilnai priimsiu", baigė Kennedy.

Surašinėja Darbo Pajėgas

LONDONAS, sausio 21 d. — House of Commons posėdyje darbo ministeris Ernest Bevin pranešė, jog vyriausybė nutarusi suregistruoti Anglijos darbo vyrus ir moteris, kurie vėliau bus šaukiami dirbti karo reikmenų dirbtuvėse.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

434 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Single Copy — 3 cents.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

DRAUGAS

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Junt. Amerikos Valstybės: Metams — \$6.00; Pusei Metui — \$3.50; Trims Mėnėsim — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metui — \$4.00; Trims mėnėsim — 75c.
Skelbimų kainos priklauso nuo pareikalavimų.

Send...darbams ir korespondencijoms rašyti negalima, nes nepraeina tai padaryti ir nepristatoma tam tikrai pašto ženklų. Redakcija pasilieka sau teisę išimti iš trumpųjų viešų priėjusių raštų ir ypač korespondencijoms sulgi savo nuoforo. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinėlė), paliekant didelių tarpų palikimą, vergiant poelikus ar amensikūmų. Pasenusios korespondencijos darant nedodamos.

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois, Under the Act of March 3, 1879.

Istoriskas įvykis

Praėjusį pirmadienį Vašingtone buvusios Prezidento inauguracijos iškilnės buvo istoriškos keliais atžvilgiais:

1. Pirmas prezidentas Jungtinėse Amerikos Valstybėse pradėjo trečią terminą.
2. Tą terminą pradėjo karo ir suirimų metais.
3. Trečiojo termino Prezidento pareigos šiais laikais yra numatomos labai sunkios, nes ir šis kraštas yra karo pavojuje.
4. Kai visur kitur yra triuškinama demokratija, Amerikoje inauguruojamas teisėtai, demokratišku būdu išrinktas prezidentas.

Prieš svarbiuosius rinkimus praėjusiais metais buvo labai daug triukšmo prieš tai, kad prezidentas F. D. Rooseveltas užsima ne kandidatuoti trečiam terminui. Net pačioje demokratų partijoje įvyko skilimas. Gana daug žmonių demokratų pasisakė prieš p. Roosevelto kandidatūrą, nes manė, kad sulaužymas nusistovėjusių tradicijų nėra sveikats dalykas. Mat, ligšiol ne vienas Jungtinių Valstybių prezidentas nebuvo išdrįsęs kandidatuoti trečiam terminui.

Tačiau prez. Rooseveltas ir jo šalininkai kitaip manė: tradicija savo keliu, bet, jei tai nesipriešina valstybių konstitucijos dėsniams, kodėl nekandidatuoti.

Krašto piliečių dauguma, balsuodama už F. D. Rooseveltą, taip pat aiškiai pasisakė, kad nesipriešina apsilankimui su ta tradicija.

F. D. Rooseveltas trečiu kartu pradeda prezidentauti labai sunkiu laiku, kuomet keli pasaulio kontinentai yra karo liepsrų apimti, kuomet ir pačios Jungtinės Valstybės tenka susidurti su dideliais karo pavojais. Dabar yra aiškiai jaučiama, jog

Prezidentui Rooseveltui šiame kare teks net svarbių vaidmenį suvaidinti, negu kad prez. Wilsonas suvaidino Pasauliniame Kare 1917-1918 metais.

Amis laikais Amerikai negresė karo pavojai. Prez. Wilsonas išvedė Jungtines Valstybes į karą, iškeldamas šūki:

demokratija, mažųjų tautų apsisprendimo teisė ir pastovi taika pasaulyje.

Bet šiais laikais prie šių tikslų, dėl kurių Wilsono laikais kariauta, prisideda ir pačių Jungtinių Amerikos Valstybių saugumo reikalai. Iš vienos pusės reikia teikti pagalbą Europos demokratijoms, kovojančioms su visokiais tarptautines ir žmoniškumo teises mindžiojančiais diktatoriais, iš kitos —

visais frontais reikia ginkluotis ir stiprinti krašto saugumą, kad atremti priešus, jei jie išdrįstų Ameriką užpulti.

Iš to galima suprasti, kiek daug rūpesčių ir darbo per būsimuosius metelius turės Prezidentas Rooseveltas, kuriam visas kraštas linki sveikatos ir geriausio pasisekimo.

Inauguracinė Kalba

Prezidento F. D. Roosevelto inauguracinė kalba buvo trumpa, bet graži ir reikšminga. Kai kurie laikraščiai teisingai pastebėjo, kad tai buvo graži malda už pasaulio demokratiją.

Džiugu buvo klausyti Prezidento kalbos, kurioj įsiai taip ryškiai pabrėžė demokratijos išlaikymo svarbą ir tuo pačiu kartu primindamas ne tik šio krašto, bet viso pasaulio žmonėms, kad

demokratija nėra dar mirusi, kad ji yra gyva kiekvieno doro žmogaus širdyje ir ji laimės!

Toks garbingųjų Jungtinių Valstybių Pre-

zidento nusistatymas išlaiko beviltiškumą, kuriuo pradeda užsikrėsti visuomenė ir Ameriką padaro lyg kokią

demokratijos oazą šių laikų karų, neramumų tyruose, kuriuose gyventojai yra ištroškę taikos, ramybės, laisvės ir gerovės.

Kai žmogus pagalvoji apie tai, kas dedasi Europoj; kai žinai, kad ten diktatoriai — Stalinai, Hitleris ir Mussolini, triuškina demokratiją, mažesniųjų tautų nepriklausomybę ir visokią žmonių laisvę, tikrai negalima nesidžiaugti, kad dar yra likusi pasaulyje viena didelė ir galinga valstybė, kurios demokratikai ir teisėtai išrinktas prezidentas taip drąsiai gina demokratiją, taip drąsiai užstoja pavergtas tautas, taip drąsiai kalba už prislėgtos, persekiojamos žmogaus teises!

Pažymėjęs, kad Amerika buvo naujas pasaulis visokių tautybių ir kalbų žmonėms, kurie čia rado laisvę ir naują gyvenimą. Prezidentas sakė, kad nusistovėjusiai reikiai žengti pirmyn, apsišarvojant ne vien tik medžiaginiais, bet ir dvasiniais turtais, nes tauta be dvasios, be tikėjimo negali gyventi, negali išsilaikyti. Negalima neatsiliepti ir į balsą iš už jūrų, kur šaukiamasi laisvės. Atsižvelgiant į didelius pavojus, kokių niekuomet šiam kraštui dar nėra buvę, "mūsų svarbus tikslas yra apsaugoti ir išlaikyti demokratijos pilnumą".

Ir, kaip sako Prezidentas, Amerika nuo savo užsimojimų nepasitrauks, Dievui padedant, ji žengs pirmyn.

Bendradarbiai

Džiaugiasi redakcija, tuo labiau džiaugiasi mūsų dienraščio skaitytojai, kad dabar gyvenas Chicagoj kun. Juozas Prunskis, buvęs Lietuvos katalikų dienraščio "XX Amžiaus" vyriausias redaktorius, gyvai ir įdomiai rašo savo keliuose įspūdžius. Džiugu yra pranešti mūsų maloniems skaitytojams, kad

gerb. kun. J. Prunskis ir ateity rašys mūsų dienraščiui.

Šio gabaus ir pasižymėjusio Lietuvos žurnalisto straipsnius patys skaitykite ir kiems apie juos pasakykite.

Pažadėjo rašyti "Draugui" ir rašytojas Antanas Vaičiulaitis, kuris dabar mokytoja Marianopolio Kolegijoj. Jisai žada parašyti gražių, beletistikos kūrinių.

Prof. K. Pakštas, prieš dvidešimt metų buvęs "Draugo" redaktorius, jau nuo seniau mums bendradarbiauja.

Be čia suminėtyjų, mūsų dienraščiui jau nuo seniau rašo visa eilė kitų žymių žurnalistų, rašytojų, mokslininkų ir visuomenės vadų.

Dėl to, ir priminti, berods, nereikia, kad dienraštį "Draugą" reikia ne tik skaityti, remti, bet ir platinėti.

Dar Apie Biznierių

Brooklyno lietuvių laikraščiai ir vėl griežtai, bet teisingai rašo apie tuos lietuvių biznierių, kurie vis dar tebesigarsina bolševikiškuose šlamštuose.

"Amerika", "Vienybė", "Tėvynė" jau keliais atvejais aiškiai yra pasisakiusi prieš tokius biznierių: "Vienybė" rašo, kad ir

"Lietuvių visuomenėje dviejų nuomonių dėl to nėra. Tik gaila, kad tie patys laikraščiai vieną dieną pasisako prieš bolševikų spaudą remiančius biznierių, o kitą dieną deda ilgiausias panegirikas tų pačių biznierių šeimos ar biznio jubiliejų proga. Bolševikų gazietoje Brooklyne matyti net penkios laidotuvių direktorių pavardės. Jei jau niekas tų biznierių ant gero kelio negali atvesti, tai gal klebonai dėl to galėtų savo žodį tarti".

Šie žodžiai reikia tarti ne vienos kurios kolonijos biznieriams, bet visų.

"Sandara" praneša, kad —

Pasikalbėjime su laikraštiniškai prez. Rooseveltas priminė, jog Suvienuytos Valstijos gins ne tik Angliją, bet ir visų mažesnių ar didesniųjų tautų laisvę. Tuomet vienas reporteris paklausė:

"Ponas prezidentė — ar Amerika yra pasirengusi reikalauti, kad ir Baltijos valstybės būtų atstatytos kaip nepriklausomos šalys?"

"Taip. Lietuva, Latvija, Estija turi atgauti nepriklausomybę", pareiškė prez. Rooseveltas.

Atlikime Savo Tautinę Pareigą

Philadelphijos rajonas savo kvotą išpildė. Kiti rajonai nepasiduos. Lietuvai Gelbėti Fondui ligšiol sukelta netoli trijų tūkstančių dolerių. Nenurimsim, kol dešimt tūkstančių nesukelsim! Organizuoja Federacijos ir L. G. F. skyriai. Veikimas išsijudina.

Mūsų visuomenės veikėjai ir patys stengiasi savo tautinę pareigą atlikti ir kitus savo tautiečius prie to ragina. Dėl to kolonijose veikimas išsijudina. Lietuvai Gelbėti Fondo vaju pradeda vesti didesniu įsitempimu ir sistematingumu. Ligšiol Lietuvos reikalams sukelta netoli trijų tūkstančių dolerių, duotant vilties, kad ir užsimota suma dešimt tūkstančių dolerių bus sukurta. Šia proga džiugu pabrėžti, kad visas mūsų veikimas gražiai išsijudina: atsigaivina Federacijos skyriai, organizuojasi Lietuvai Gelbėti Fondo skyriai.

Gražų pavyzdį parodė Philadelphia, Pa., rajonas, kuris pirmutinis šiame Lietuvai Gelbėti Fondo vajuje jam paskirtą kvotą išpildė. Jam buvo paskirta \$425.00, bet jau sukėlė \$505.17 ir dar žada vartoti darbą pirmyn, nes vėjus laikas dar nėra užsibaięs. Didelių nuopelnų šiame darbe turi to rajono gerb. klebonai: kun. Ig. Valančiūnas, kun. Ig. Zimblys, kun. J. Čepukaitis ir kun. E. Paukštis. Praėjusią savaitę iš Philadelphiajos atėjo šios aukos: Šv. Andriejaus par. \$100.05; Šv. Kazimiero par. \$54.25; Šv. Jurgio par. \$23.80. Čia, žinoma, neįskaitoma pirmiau prisijusios aukos.

Pažymėtinas laiškas gautas iš kun. Pr. Vasiliausko, Šv. Kazimiero Seserų kapeliono, Newtown, Pa., kuriame rašoma: "Lietuvai Gelbėti Fondui pasižadau aukoti kas mėnesį \$1.00, iki Fondas gyvtos, ar bus reikalingas. Pirmajam 1941 metų pusmečiui siunčiu čekiu \$3." Berods, ir priminti nėra reikalo, kaip gražus tai yra pavyzdys ir kad jį turėtų pasekti kiekvienas sąmoningas lietuvis, trokštąs Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Daugiau tokių pavyzdžių! Bostono rajonas vajuje veikia visu frontu. Per trejetą savaitę beveik kasdien ten įvyksta prakalbos, kurias sako Stasys Gabalianskas. Rinkliava Fondui gana gerai sekasi. Savo kvotas kolonijos yra užsimojusios išpildyti su kaupu. Visas rajonas jau turi surinkęs \$841.91. Jei prisikaityti gausiąją kun. Augustino Petraičio, Šv. Kazimiero par. Worcester, Mass., klebono, auką — \$400.00 kvota su kaupu jau būtų išpildyta — rajonas jau turėtų \$1,241.91. Iš Cambridge, Mass. per gerb. kleboną kun. Pr. Juškaitį Fondui prisijusta \$78. Viktorija Tarbokinė iš Roxbury, Mass., fondui prisijustė \$2.16. M. Mazgelis, Boston, Mass., \$1.00.

Connecticut rajone dar tik iš Waterburio centras tėra gavęs aukų. Federacijos sky-

riaus pirmininkas kom. A. Aleksis dvejas atvejais prisijustė \$210.00 pastebėdamas, kad dar tik pradžia. Be to, Onos Norbutienės surinkta ir prisijusta \$5.00. Girdime, kad ir kituose Conn. apskr. miestuose eina darbas, tik kol kas dar aukų fondo centras iš ten nėra gavęs.

Didysis New Yorko rajonas tuo tarpu gana išsengvo juda. Prie pirmiau paskelbtų aukų priskaitome Amsterdame, N. Y., Lietuvių Komiteto aukas, prisijustas per Stasę Kisieliūtę — \$50.00 ir iš E. White Plains, N. Y., per S. Dailydėną \$10.00, New Yorko rajone turime \$120.00. S. Kisieliūtė savo laiške rašo, kad iš Amsterdamo prisijustos aukos Lietuvai Gelbėti Fondui dar tik pradžia... "stengsis pasidaruoti daug daugiau ir rengti įvairių programų, kad pakelti šį fondą daug aukščiau..." S. Dailydėnas gi iš E. White Plains rašo, kad prisijustoji dešimkė buvo surinkta pas jį per Kūčias. Pagirtina, kad atgaivinama anų laikų lietuvių protų kiekviena proga rinkti aukų Lietuvos reikams.

Šenandorio (Shenandoah, Pa.) rajonas, kuriam paskirta sukelti \$850.00, darbą jau pradėjo. Šaunią pradžią, kaip praėjusią savaitę buvo paskelbta, padarė patsai Šenandoris, per savo gerb. kleboną kun. J. Karalių prisijusdamas \$92.00 Lietuvai Gelbėti Fondui ir \$18.00 į Federaciją. L. G. F. aukoj: kun. J. Karalius \$25.00; Moterų Sąjungos ir L. Vyžių kuopos po \$10.00; LRKSA 59 kp., Apaštalytės Maldos Dr. ja, Ražančiaus Dr. ja po \$5.00; kun. Batutis ir kun. Degutis po \$1.00; Šv. Vincento Labdarybės Dr. ja \$25.00. Susiorganizavęs čia, Shenandoah, Federacijos skyrius, kaip matome, pradėjo veikti. Malonu girdėti, kad draugijos taip gausiomis sumomis savo tautos reikalus remia. Reikia tikėtis, kad šenandoriečių pavyzdį paseks ir kitų miestų lietuvių draugijos.

PO SVIETĄ PASIDAIRIUS

Dabar kai ateina kokia gromata iš Lietuvos, tai reiškia didelio eksperto, kad perskaityti ir suprasti, kas rašoma. Mat, "darbininkų rojų" viskas kitaip. Nesenai vienoj gazietoj buvo net pikčėris gromatos iš Lietuvos, rašytos heroglifiškai, ar kitokiom literom, kurios, bečinu, iki šiol dar niekas neperkaitė ir nežino, kas jo rašoma.

Vakar ir aš gavau gromatą. Rašo labai linksmas naujienas. Bytina net Lietuvos balšavikų oficioja "Tarybų Lietuvą." Priklodul, "Tarybų Lietuvoj" dažnai rašoma, kad prekių štoruose trūksta, o šiūšius, tai net Stalinas turi aukoti, gi gromatoj rašo, kad prekių, ypač šiūšius, ir medžiagų rūbams yra plenti. "Tarybų Lietuvoj," nei Amerikos lietuviškų Stalino popų gazietose, nematyt, kad būtų šnekama, jog Lietuvoj jau rubliai gyvuoja, o gromatoj taip džiaugiamasi: "Turime jau rublius."

Ant galo gromatoj rašo: "Mes čia gyvenam linksmiai, mokamės rusų kalbos

ir dainų. Ir dažnai dainuojam:

"Šyaka strana moja rod-naja, (naja, sov i riek; "Ja drugoj takoj stranu (neznaju, "Gdie tak volno dišit če-lovek."

Lietuviškai bus taip: "Plati šalis mano gimtoji, "Daug joj laukų, miškų (ir upių, "Aš nežinau kitos tokios (šalies, "Kur taip liuosai kvepuoj' (žmogus."

Iki šiol jokie žinomi gerumai, saldumai, malonumai, šviesiausia ir šilčiausia Štalinio Saulė, jo demokratiškiausia konstitucija, nei Stalino tėviškumas darbininkams nevilioja Amerikos lietuviškų balšavikų važiuoti į tą "rojų." Gal, nors toji daina pavilio, juk jiems čia taip šiaura, taip trošku kapitalistiniam sviete....

Priklodai

Vyras be pačios, tai kaip balšavikai be melo.

Kad pilvas pilnas, tai galva tuščia.

Kas tavo akyse apie kitus pliotkauja, kitų akyse pliotkaus ir apie tave.

Iš Pottsville, Pa., per uolų veikėją Jurgį Klimą gauta \$18.00. Aukos surinktos Mimersville, Pa.;

Pittsburgh, Pa., rajonas paugino savo kvotą, kai kun. E. Vasiliauskas, Homestead, Pa., liet. par. klebonas, prisijustė to miesto lietuvių aukas \$44.00. Viso tas rajonas dabar jau turi \$176.82. Šio rajono kvota — \$720.00.

Chicago rajonas daro pažangą, bet vis dar nepakankama. Jam reikia surinkti \$2,200.00. Ligšiol surinkta \$539.39. Dar trūksta \$1,660.61. Dar teks gerokai padirbėti, kad savo dalį atlikti. Šiomis dienomis iš Šv. Jurgio par. Federacijos skyriaus išdininkas kom. A. Pocius prisijustė fondui \$36.80. Ona Aleliūnienė pridavė žinomo biznierių Juozo Budriko

auką \$25.00. Aušros Varyų parapijos dar surinkta ir centrui pridėta \$53.00. Be to, kun. A. Deksnis, pats Lietuvos pabėgėlis, aukuoja \$5.00. Šv. Antano Draugija, Cicero, iš išdo paskyrė ir fondo centrui pridavė \$5.00.

Iš Clevelando, Detrito ir Wyoming Klonio rajonų tuo tarpu aukų į L. G. F. centrą negauta, tačiau turime žinių, kad ten eina dideli prisirengimai ir, kai darbas bus pradėtas, ir kitus rajonus gali pralenkti. Jie savo kvotas su dideliu kaupu žada išpildyti. Geriausio pasisekimo ir jiems ir visiems kitiems rajonams! Darbuokimės, nes tauta laukia iš mūsų darbų ir aukų!

Leonardas Šimutis, ALRKF sekr. 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Illinois

Sen. Pat Harrison

Sen. Bernes

Sen. Daugūnas Vadas Barclay

Al. Rachmanova.

Naujų Žmonių Fabrikas

Romanas
II Tomas

Išvertė Ant. Pauliukonis

(Tęsinys)

Tania pabudo. Skaudėjo visą kūną. Su drebančia iš nerimo širdimi pradėjo klausytis, kaip viduje virpa būsimasis žmogus. Kas būtų, jei draugas būtų jį nužudęs... Ir ką reikės dabar daryti? Turės visai nuo jo pasitraukti? Amžinai? Bet lyg ką tuo būdu pabaidys? Jei jis pabėgs, jo prieuoliai vis tiek neišnyks, tik jis ims ieškoti kitų aukų ir užpuls savo belaisvius... Vėl ims juos kvosdamas kankinti, kaip kankindavo ligi šiol... Tania jau seniai buvo girdėjusi, kad per tardymą draugas esti baisiai žiaurus, tik tuo vis nenorėjo tikėti. Bet dabar pati patyrė, kad viskas — tiesa. Tačiau verčiau pati viską iškentės, nekaip turės nukęsti kiti, nieku nekalti, žmonės!...

Bet kas bus su kūdikiu?

I kambarį įčiuožė sutemos, po aukštinį pradėjo švilpauti vėjas, o iš gretimo kambario pro skystą sieną atskambėjo internacionalo dūžiai, nevikriai neigudusių rankų daužomi klavišiais.

Pabudo ir draugas Vladimirovas. Buvo piktas ir pa niures. Suraukęs kaktą žiūrėjo į Tanią. Bet ji tylėjo. Draugas laukė, kada ji pradės jį plūsti, grasinti, reikalaus pasiaiškinti ir amžinai mės, nenorėdama daugiau matyti jo į akis, bet Tania netikėtai apsikabino rankomis jo galvą ir pradėjo tyliai verkti. Ašaros sujūdino jo sielą. Ji vis stipriau prie jo spaudėsi, ašaros ėmė vilgyti jo skruostus, įsisunkė į burną — nuo jų liko kažkoks keistas sūrus skonis. Ir draugas suprato, kad ji niekados nepaliks jo vieno, kad atleis jam viską, kas tik slepiasi jo viduje, ir kad tik Tania galės jį išgelbėti....

Draugas ėmė bučiuoti jos rankas ir šnibždomis tarė:

— Ak, Tania, kad tu žinotum!... Tai prasidėjo per karą. Aš jau taip apsipratau su žmonių kentėjimais. Žinai, jei visuomet regį, kaip kiti kenčia, tai paskum, rodos, be tų kentėjimų negali gyventi; kai pamatai ką kenčiant, rodos, net geriau pasidaro....

Paskum atėjo revoliucija. Pirmiausia, man rūpėjo tik vienas dalykas — kaip išnaikinti mūsų priešus — bet paskiau ta galia, valdyti svetimus kūnus ir daryti su jais, ką nori, pradėjo kažkaip svaiginti. Ak, kaip malonu matyti priešais save drebančią kūną, žiūrėti, kaip jis su mirties siaubu akyse seka kiekvieną tavo krus telėjimą! Aš suimtujų tardyti eidavau kaip į kokią pokylį! Aš stengdavau išspausti iš savo aukų kiek galėdamas daugiau skausmo; taip, buvau žiaurus, žvėriškai žiaurus; iš anksto apsvarstydavau kiekvieną detalę, ką suimtajam sakysiu, kaip elgsiuosi, kad tik daugiau įvairčiau jam baimės ir galėčiau jo kentėjimais pasidžiaugti. Kaip mėgau tas priešmirtines minutes! Žinai, kaip Dostojevskis sako: „Dažnai kalbama apie žvėrišką žmonių žiaurumą, bet tai yra didžiausias, kokią tik galima įsivaizduoti, žvėries įžaidimas: žvėris niekados nebūna toks genijaliai, toks, jei taip galima pasakyti, meniškai tobulai žiaurus, kaip žmogus. Tigras, pagavęs savo auką, ją paprasčiausiai sudrasko, suėda, ir viskas. Bet žmogui to per mažai: tigrui niekados neateis į galvą mintis prikalta žmogų už ausų prie sienos, jei jis ir turėtų protą, galėtų mąstyti....

Ak, Tania, ar, tu manai, galima žmogų nebaustą kankinti? Jei žudai jo kūną, drauge kažką naikini ir savo sielą. Pas mus, GPU, kažin ar berasi nors vieną sveiką žmogų! Mūsų visų sielos yra mirtinai sužalotos! Mes patys stengiamės įsikalti sau į galvą, kad žmones kankiname dėl idėjos, bet tai iš tikro bjaurus melas! Dėl idėjos kankinimai buvo pradėti, bet baigiami sadizmu! Prieš pradėdami kvosti, mes beveik visuomet nusigeriame, ligi netenkame proto, o paskum tariamės įžengę į nežinomą fantastinį pasaulį, kurio esame visateisiai viešpačiai.... Bet galop išaušta rytas. Tada mes imame savo aukų neapkęsti dėl to, kad jas buvome kankinę, mes neapkenčiame ir patys savęs, kadangi mes jas kankinome. Imame neapkęsti viso pasaulio. Kurį laiką stengiamės nuo tų klaidžių minčių gydyti darbu, stengiamės svaiginti mintimi, kad užtat padarėme gerą darbą savo idėjai ir kad tuo būdu, per tokias aukas, išvesime žmonių į laimę....

Bet paskum mus pradeda persekioti mūsų aukų priešmirtinis klyksmas. Mes girdime juos kiekviename žingsnyje, jos sekioja paskui mus kaip kokios šmėklos. Man ne kartą naktį ima vaidintis iškreipti veidai, matau, kaip teka kraujas, girdžiu sužeistųjų dejavimus. Tada aš sau sakau: jei mūsų idėjos yra tikros, tai nebaistos nė tokios aukos — kito kelio nėra. Bet ar tikrai dėl idėjos mes juos kankiname? Ar idėjai reikia tiek daug ir tokių kankinimų? Ar tai ne sukilęs rodo visą

Mūsų Profesionalio Teatro Augimas

(Tęsinys)

Grižkim į Lietuvą

Padarę nors trumpą apžvalgą Amerikos lietuviškųjų vaidinimų, grižkime į Lietuvą.

Spaudą atgavus, Lietuvoje irgi pradeda rasti rašytojai vaidinimui skirtų veikalų. Su leidėjais buvo sunku. Veikalai buvo daugiausiai vaidinami iš rankraščių. 1905 m. y-ra mūsų teatro istorijoje labai svarbūs. Tais metais prasideda lyg ir įžanga į dabartinę Lietuvos Valstybinę Dramą, kitaip tariant į Profesionalų Lietuvių Teatrą. Tais metais birželio 29 d. Petrapilyje a. a. Juozo Vaičkaus pastangomis suvaidinta komedija „Velnias Spąstuose“. Vaičkus studentaudamas Petrapilyje turėjo laimės sueiti į pažintį su įtakingais žmonėmis ir valdžios asmenimis, kurių dėka gauna rekomendaciją į Kauno gubernatorių, o šis išduoda Vaičkui bendrą leidimą vaidinti po Kauno gubernijos tam tikras vietas. Vaičkus organizavo vaidylų būrį ir tokiu būdu po Lietuvą pradeda važinėti jo skrajojantis teatras. Jis su viešais vaidinimais persikelia į ugniagesių pašūres ir klebonų kluonus.

Turėjau laimės ir aš 1908 m. su Vaičkaus koncertine grupe važinėti po kai kuriuos miestus. Mačiau savo akimis, kaip jis uredininkams, kai kada žandarams, penkrublines teikdavo, nors ir leidimą turėjo. Jis darbą tęsė su mažom pertraukom tai Petrapily, tai Lietuvoje ir, galų gale, įsteigia Petrapilyje vaidybos studiją. Lietuvos kūrmosi laikotarpį jis Vilniuje savo studiją taipgi organizuoja ir vaidina. Kuomet lenkai užima Vilnių, Vaičkus persikelia Kaunui. Šale jo veikė A. Sutkaus vedama grupė vaidylių vardu „Tautos Teatras“ Kaune. Tas teatras pirmutinės Lietuvos valdžios buvo palaikomas. Išsilaikęs vos keletą mėnesių, dėl lėšų stokos, susilikviduoja ir tokiu būdu pirmutinis Lietuvos valdžios teatras užsidaro 1919

galią mummyse žvėris, ar tai ne bestija, kuri negali nustyti vietoje pamačiusi kraują? Visi padorūs žmonės stengiasi ją sutramdyti ir sukaustyti geležimis, tik mes vieni duodame jai visišką laisvę ir tai apšaukiame teisėtu, būtinu, visiškai pateisinamu dalyku....

Pagalau, jei ir taip būtų, jei viskas pridengiama gražia idėja, tai ir tuo atveju kokią turime teisę kankinti taip žmones? Ne, ne, mes neturime teisės kankinti ir žudyti nieko! Ne, tūkstantį kartų ne! Tania, o kad žinotum, kai paskum ateina valandos, kada aš pats viską aiškiai pamatau ir pripažįstu, kad viskas yra tiesa, tada ir pats pradėdu kentėti.... Nežinau, kas man darosi.... Ak, Tania, kad tu žinotum, kiek aš dėl to jau prisikankinau!

Draugas Vladimirovas nuleido galvą ant Tautos pečių ir tyliai tarė:

— O tu, Tania, tu manęs ne tik neatstumi, bet dar apkabini, leidi man priglausti prie savo krūtinės galvą ir mane glostai, nors aš jau tiek tave prikankinau. Atleidi man iš visos širdies ir gaiviesi viltimi, kad, rasi, imsiu kada nors ir surasiu tikrąjį kelią pats į save, pasitaisyti.... Taip, kaip ir Rusija.... Rusija židuri mūsų savo liūdnomis didelėmis akimis ir leidžia viską daryti, ką tik nori — ką tik jai daro.... Tu ir Rusija, jūs abi vertos be galo didelės meilės bet užtat abi turite be galo ir kentėti....

(Bus daugiau.)

PRADĖJUS TREČIAJĄ TARNYBOS TERMINĄ

("Draugas" Acme telephoto)

Prezidento Rooseveltto blaivi veido išraiška, kai jis apleidžia Baltuosius Rūmus vykty į trečiąją savo inauguraciją.

vo ir jų nuopelnai. Jurgis Baltrušaitis kariškoje Rusijoje buvo skaitomas žymiausiu poetu ir dideliu autoritetu teatrinio meno srityje. Jo veikalai buvo pritaikinti Dailės Teatro vaidinimams. Tais laikais šis Maskvos teatras buvo vienas žymiausių visame pasauly.

J. Vaičkus buvo baigęs Aleksandro Teatro Dramos Mokyklą ir jau turįs didelę praktinę scenos darbą.

Antanas Sutkus buvęs Maskvos Komisarževskos Teatro taip pat žymus vaidyla.

Andrius Oleka buvęs pirmojo ansamblio Maskvos Dailės Teatro vaidyla.

Konstantas Glinskis buvęs Mažosjo Petrapilio Teatro režisūros narys. Tai vis žymūs teatro žmonės, kurie tiesė pirmuosius pamatus nepriklausomos Lietuvos savai Dramai. Mes, įvairių specialybių žmonės, buvome kaip ekspertai savo sričių, be kurių Drama neįmanoma: muzika, tapyba, literatūra. Taip besidarbuo-

jant, Vaičkus perduoda LMKD sekcijai savo vaidylas, ko trūko paimama iš A. Sutkaus ir 1920 m. gruodžio 19 d. įvyksta pirmas oficialus sekcijos vardu vaidinimas Sudermanso „Joninės“. Šale to, A. Sutkus perduoda sekcijai savo vaidybos studiją. Tokiu būdu, Vaičkaus mokiniai sudarė lyg ir pagrindą sudarydami didžiulį pirmąjį dramai ir kadangi jis nuo 1905 m., kaip tai matėme pirmiau, vis tęsė savo darbą, už tai jis šiandien yra vadinas lietuviško teatro tėvu. Nuo 1921 m. pradžios valdžia pradeda per LMKD teikti paramą Operai ir Dramai, o vėliau abi šios įstaigos perima iš LMKD valdžia savo žinion. Tokiu būdu mūsų Dramai gruodžio 19 d. 1940 m.

suėjo 20 m. veikimo.

Kokie buvo Kauno teatro rūmai

Man teko būti pirmoju kaip teatro rūmų, taip Dramos ir Operos administrato-

rium, todėl tenka prisiminti, kokiame stovyje buvo teatro rūmai, kuriuose užmąžą pradėjo garbingos mūsų įstaigos: Drama ir Opera. Rūmai buvo kiauais langais, kėdės sulūžusios, durys neuždaro, laike vaidinimų žydakai vidun lisdavo per stogą, apšildymas visiškai primityvus, dekoracijų taipgi nebuvo, o kur viena, kita buvo, tai kiauuros, suplyšusios; apsirengimui kambariai taipgi nepakenčiamai. Viskas atrodė lig blogo ūkininko apleistas kluonas. Pirm karo tas teatras atrodė kitaip, bet kuomet jį naudojo rusų ir vokiečių okupacinės kariuomenės šokiams ir kitiems dalykams, o jo taisymsi mieks nerūpino, suprantama, kitokių ir būti negalėjo. O čia nėra pinigų, kad ką nors pataisytų, nei rūbų, nei scenai prietaisų; pradžioje Dramos ir Operos vaidylos atsinešdavo su savim kas buvo reikalinga, net lovas, pagalves ir kt.

Dabar kai matom teatro puošnius rūmus, į kuriuos jau milijonai litų pataisymui ir praplėtimui sudėta, jais džiaugiamės. Bet mažai kas žino, kiek ten vargo vargta ir kiek darbo įdėta. Apie tai paliksim ateičiai.

Reikia pažymėti, kad ir okupacijoj mūsų Drama buvo labai aukštai vertinama sveimtinaučių: savo pastatymais ir vaidinimais sveimtinaučių stebino. Drama buvo Lietuvos kultūros pažangos pažiba. Mūsų vaidylas buvo galima užtikti vaidinančius kaip svečius Latvijoje, Estijoje ir kt. Drama ir Opera pirmieji pradėjo kultūriniai bendradarbiauti su kaimyninėmis valstybėmis. Kaip revizitą mūsų vaidylos, atvažiudavo sveimtinaučių geriausios vaidylos ir tokiu būdu šis kultūrinis bendradarbiavimas atkreipė dėmesio valdžios ir diplomatų ir buvo jau matomas Baltijos valstybių oficialus bendravimas.

Iki šio laiko, t. y. per 20 metų, veikimo Drama gastatė 150 premjerų, kurių tarpe apie 50 savųjų, grynai lietuviškų, veikalų, kiti vertimai. Turi daug įsitaisiusi de-

(Nukelta į 4 pusl.)

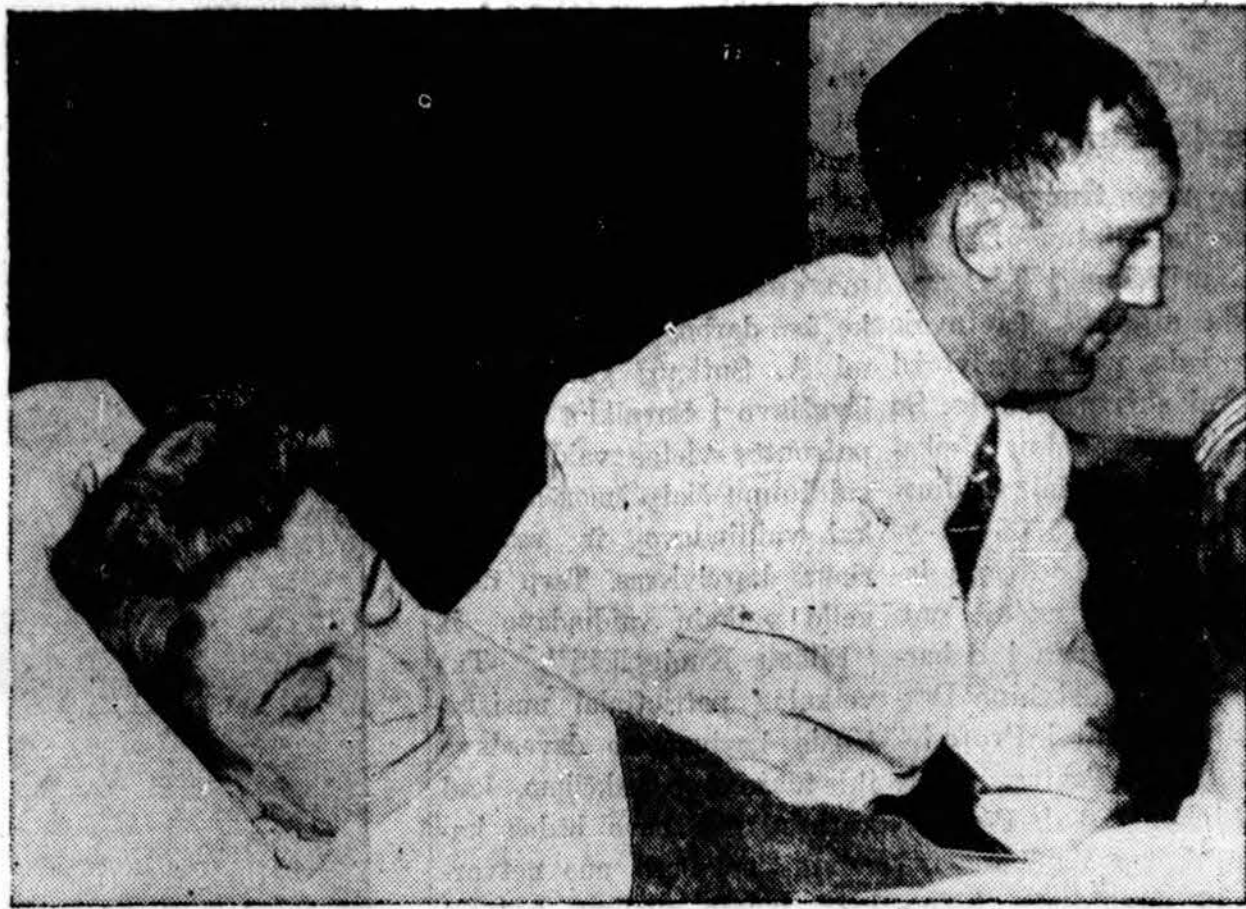
WILLKIE VEŽA PREZIDENTO SVEIKINIMA CHURCHILLIUI

("Draugas" Acme telephoto)

Wendell L. Willkie (kairėje), buvęs respublikonų prezidentinis kandidatas, kalbasi su valstybės sekretorium Cordell Hull. Paskiau prez. Rooseveltas jį puvalandžiui priėmė Baltuose Rūmuose. Willkie vyksta į Angliją. Prezidentas per jį siunčia sveikinimą Anglijos ministrui pirmininkui Churchillui.

PRINCESĖ NESYKLOMIS PRISTATOMA BIURAN

("Draugas" Acme telefono)

Vokiečių princesė Stefanie Hohenlohe neįvykdė prisiklausymo biuraną jį apklausti. Autoritetai ryžosi ją deportuoti. Bet ji staiga susingo. Kadangi apklausinėjimo nenorėta etidėti, ji nunešta biuran, Los Angeles, Cal.

CIVILIZACIJOS KRIZĖ

Premijuotas kun. J. Karaliaus vertimas

— Vertė —

Antanas P. Sandys, M.I.C.

(Tęsinys)

Karolius Darvinas buvo žmogus, kuris šeimos paveldėjimo dėka buvo savo galvoje prikroves sąvokų masę, kurios įrodymui jis buvo surinkęs daug medžiagos, kurią klaidingai buvo pritaikięs. Jis bandė pritaikinti dvi visai atskiras propozicijas: pirmą, kad buvo užteklinai įrodymų, kad gyvoje gamtoje įvyksta pakeitimai iš vieno pavidalo kitan, tai, kad labiausiai skirtingi pavidalai gali paeiti iš vienos bendros šaknies, protėvio; antra, kad šis pavidalo formos skirtingumas vyko evoliuciniu mažų atmainų proceso keliu, kurio kumulatyvinė-sankrovinė pasekmė buvo pastebima tikrai po labai ilgų laikotarpių, nes kiekvienas žingsnis yra aklo, grynai mechaninio proceso rezultatas-išdava, kuriame joks pastebimas valios aktas, ar tai bus kūrėjo ar kūrinių, negali būti at- randamas. Tad ir jo knygos pavadinimas yra ne "Veislių Pradžia," bet "Veislių Pradžia Prigimtosios Atrankos Būdu."

Pirmoji iš šių hipotezių yra vadinama "Transformizmu," kuri nors neįrodyta, bet yra galima ir įmanoma. Antroji, kuri vadinama "Prigimtosios Atrankos," kuri sudaro viso ginčo esmę, yra įrodytinai neteisinga. Darvino stambiosios knygos esmę, kurioje ištisa studija leidžiasi į struktūros panašumo pavyzdžius, kurie nurodo bendras daiktų pradžia, nesudaro "evoliucijos" klausimą. Žodis evoliucija reiškia tikrai augimą ir tas pats žodis gali reikšti bet ką arba visai nieką. Šios knygos esmę sudaro šis mokslas, būtent: gyvi organizmai-kūnai kintasi atgavimino pasėkos dėka tarp tų daiktų, kurie geriausiai atitinka kuriai nors naujai sąlygai, gi likusieji žūva.

Kadangi ši knyga buvo pavidalinis tų laikų dvasios pavyzdys, ji sulaukė ūmaus populiarinio pasisekimo; ir kadangi knygos teorija buvo pražūtingai paprasta, ji visiems patiko. Nes ji pašalino Kūrėjo reikalingumą, tad ir atsakomybę pačiam Kūrėjui. Veltui buvo statomi ginčai sugrąžant Darvino neįrodytą teigimą, kuris buvo siūlomas nuo Quatrefagės ir toliau rašytojų eilėse. Toji visagalingoji jėga taip vadinamoji mada, įsimetė žmonėse ir net pačiai aritmetikai nebuvo tikima.

Pakrypimas vien į aritmetišką ginčą užimtų per daug vietos; trumpai jis panašiai skamba: nepaprastas pro- duktas dviejų nepaprastai apdovanotų galvų — kaip gaidžio ir vištos, kurie turi kai kuriame laipsnyje plėvepėdžias — kiekvienai kartoje praėjus sumažėja geometriškoje proporcijoje. Jei,

Tai ir sudarė šios teorijos, kurios buvo tvirtai ir darbingai laikomasi, esmę, būtent: joks gyvulių prigimtas potraukis-instinktas, juo mažiau koks nustatytas planas arba valia, kuri visą valdė, tos atmainos neįvykdė; visas dalykas vyko mechanišku būdu, be nustatyto plano.

Kadangi ši knyga buvo pavidalinis tų laikų dvasios pavyzdys, ji sulaukė ūmaus populiarinio pasisekimo; ir kadangi knygos teorija buvo pražūtingai paprasta, ji visiems patiko. Nes ji pašalino Kūrėjo reikalingumą, tad ir atsakomybę pačiam Kūrėjui. Veltui buvo statomi ginčai sugrąžant Darvino neįrodytą teigimą, kuris buvo siūlomas nuo Quatrefagės ir toliau rašytojų eilėse. Toji visagalingoji jėga taip vadinamoji mada, įsimetė žmonėse ir net pačiai aritmetikai nebuvo tikima.

Pakrypimas vien į aritmetišką ginčą užimtų per daug vietos; trumpai jis panašiai skamba: nepaprastas pro- duktas dviejų nepaprastai apdovanotų galvų — kaip gaidžio ir vištos, kurie turi kai kuriame laipsnyje plėvepėdžias — kiekvienai kartoje praėjus sumažėja geometriškoje proporcijoje. Jei,

Mūsų Profesionalinio Teatro Augimas

(Atkelta iš 3 pusl.)

sakykime, vienas iš šimto parodys šią mažutę originalę viršenybę, sekančioje kartoje tikrai vienas iš dešimties tūkstančių žiaugsis šia nauda, jau nekalbant apie jos pagerėjimą; gi trečioje kartoje, tikrai vienas iš milijono žiaugsis šia ypatybe. Iškasenų ginčo taip pat ir nepaisyta. Jei ši teorija būtų buvusi teisinga, mes turėtume prieš savo akis nepabaigtai didelį skaičių tarpininkinių pavidalų. Tie kurie šią teoriją gynė, sakė, kad mes nepatyrėme šiuos pavidalus, nes išsivystymas buvo per daug lėtas; kada šiems kurie tą teoriją gynė buvo prikištas iškasenų priparodymas, t. y., nepabaigtai ilga tarpininkinių pavidalų eilė, kurioje vystėsi nuolatinis pavidalų ritinimas, jie atsakė, kad iškasenos tikrai įrodytų jų ginčą, jei mes turėtume užtektiną tų užkasenų skaičių. Iki šiam laikui mes tų iškasenų turime iki sočiai, ir mes žinome kad tokio nimitos niekadoms nebuvo, nes įrodymų jam trūksta. Mes žinome kad jau nuo ankstybiausių laikų nustatytas-nufiksuotas pavidalas (dažnai išduodas kitus nustatytus pavidalus) yra pastovi taisyklė, ir visai lėtas išsivystymas-evoliucija Prigimtos Atrankos keliu neturi jokių įrodymų.

Bet aš pakartoju, kad mada savo užviešpatavimo laikotarpiu yra visagalinga; Darvinas buvo laikomas įymiu asmenimi, kuris, nežinint kuo jis buvo, įžymiu tik

rai nebuvo, ir jis buvo statomas kaip asmuo, įrodęs dalykus, kuriuos jis tikrai nebuvo įrodęs. Bet nežinint ką jis nuveikė, jis bent tiek padarė, kad parūpino medžiagos pergališiai materializmo pažangai, kuri visur įsivyravo biologijos srityje ir viską kas liečia biologiją, įskaitant žmogaus pradžią ir prigimtį.

(Bus daugiau.)

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GHOvehill 0617
Oficio tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtadienį ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Oficio tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Tel. ANgel 7200

Tel. YARds 5921.
Res. KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Ofiso tel. VIRginia 0036
Residencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį.
Tel. CANal 0267
Res. tel.: PROspect 6656

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 8 popiet
8 iki 9 val. vakara

Dienraščio "Draugo" Metinis
Koncertas
— įvyks —
Sekmad., Sausio 26 d., 1941
SOKOL HALL
Rezervuokit tą dieną —
"DRAUGUI".

IŠ POLITIKOS LAUKO

13 Wardo Lietuvių Demokratų Veikla

Sausio 19 d. parapijos salėje įvyko 13 w. lietuvių demokratų klubo gausus susirinkimas. Pirmą buvo pristatydinta naujoji klubo valdyba, kuri pravedė susirinkimą. Susirinkimui pirmininkavo Jacka ir sekretoriavo A. Skirius.

Gružias kalbas pasakė Al. Kumskis ir adv. Chas. Kal. Į klubą įstojo daug naujų narių ir senieji atnaujino korteles. Kitame susirinkime numatoma paruošti programėlį ir vaides. Lietuviai demokratų visus politinius ir ūkiškus klausimus svarsto labai planingai ir griežtai, nenori įsileisti savo tarpan tuščių politikierių, daug pažadėtojų,

o nieko neįsitenčių.

Šiais metais klubas pasiryžęs daug planingiau ir aktyviau veikti. Visų lietuvių prašome sekti mūsų pranešimą apie kitą susirinkimą ir skaitlingai jį atvykti. Nesigailėsite įstoje į klubą, nes šiais laikais tik su organizuota ir vieninga pajėga teisiskaitoma.

AS.

Balsuoja streiko klausimu

International Harvester Co. CIO Farm Equipment Workers unija balsuoja, ar jiems sukelti streiką.

Matyt, šalies vyriausybė įsikis į streiko klausimą, nes International Harvester Co. turi daug užsakymų iš karo departamento.

Būkite Malonūs SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išskirti jas moderniausia metodu, kuria rogiūmo mokslas gali suteikti.

32 METAI PATYRIMO priimkite akinių, kurie pašalina visą akių įtampą.

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas CANal 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

LIETUVIAI DAKTARAI

Ofiso Tel.: Rezid. Tel.:
VIRginia 1886 PROspect 3534

DR. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1832 West 35th Street

LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarus.

Telefonas: Hemlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso Valandos:
Po piet — 1 iki 3; Vakara 7 iki 9
Sekmadieniais sulau sutarties

Phone Cicero 4276

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS
1446 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet.

Telefonas CANal 7329

DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Sekmadieniais (nupig) pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos Gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuviai)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakara
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 9421

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. CANal 5969

DR. WALTER PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakara
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN — SURGEON
Ofiso: 2158 W. Cermak Rd.
Tel. CANal 2345
Val.: 2 — 4 ir 7 — 9
Res.: 7004 So. Fairfield
Tel. HEMlock 3150

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12,
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šeštadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 S. Halsted Street

DR. V. E. SIEDLINSKI

DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFAyette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 ryto, 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Avenue
Tel. YARds 0994
Rez. tel. PLaza 3200
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dienos

Tel. YARds 5557

DR. FRANK C. KWINN

(Kviecininkas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-8:30 v. vakara
ir pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(Beimarauskas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — WENTworth 1612.
Res. — YARds 3956.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet. 7 iki 9 vakara.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seredoj pagal sutartį.

LIFE IN THE ROAR by KANE

"BEAR UP, MY LITTLE MAN — MAYBE SHE'LL WRITE TOMORROW!"

DEMOKRATIJOJOS KILMĖ

Dažnai kalbama ir daug rašoma apie demokratiją, apie demokratijos krizę, apie jos vadovybės netobulumus, apie nukrypimą nuo demokratinio principo į kraštutinumą ir, kad ši valdymo forma esanti atgyvenusi savo dienas.

Jei taip dėl idomumo žvelgtume į tolimą istorinę praeitį ir ne tik į Prancūzijos revoliucijos laikmetį, kuris laikomas kaip demokratinio idėjų formavimosi periodu, bet į senovės pasaulį, sutiksim demokratijos sąvoką jau pas Atėnų miesto gyventojų Aristotelį. Jau daug aiškiau tas principas reiškiasi pas Graikijos įstatymų leidėjų Soloną ir jo sukurtoje Atėnų konstitucijoje. Tačiau helenistiniame pasaulyje demokratija nepriėjo, bet, priešingai, greitai išsivystė į anarchiją.

Romos imperijoje užtiknam demokratines reformas Sorvijaus Tulijaus laikais ir yra užsilikusių žymių net ligi 1 amžiaus prieš Kristų. Į tai jau buvo atkreipęs dėmesio romietis Cicero, kad: laisvė negali reikštis jokioje valdymo formoje, jei žmonių valdžia nėra aukščiausia.

Būdingas arba pagrindinis senovės demokratijos požymys buvo vien tik dalyvavimas valdyme. Jokių būdu nebuvo pripažįstama jokia asmenų laisvė. Taip pat demokratija amais laikais nereiškė lygybės principo, nes tais laikais labiausiai žydėjo vergija.

Viduriniais amžiais demokratijos idėja aiškiau nepasireiškė. Tik pačioje pradžioje naujųjų laikų vakarų Europoje bręsta naujieji demokratijos judėjimo židiniai. Tik dabar jau vietoj demokratinės valstybės formos, atsiranda demokratinės idėjos ir principai, į kuriuos gali atsiremti demokratijos santvarka.

Žymiausi demokratinio idėjų žadintojai laikomi Locke, Montesquieu, Rousseau ir kiti. Jų naujųjų minčių įtakoje demokratija prancūzų revoliucijos metu susiformavo į taip vadinamą, reprezentacinę demokratiją, o jau vėlesniais laikais ir į lygias balsavimo demokratine srovę. Rousseau, pavyzdžiui, demokratijos idealu laikė surasti tokią formą bendruomenei, kuri gintų ir saugotų iš visos jėgos esmenį ir kiekvieno nario turtus ir kurioje kiekvienas, susijungdamas su visais, teklautų tik sąvęs ir liktų laisvas, kaip ir anksčiau būvęs.

Prieš demokratiją paremta daugumos principu marksizmas stūto socialinę demokratiją, t. y. tokią socialinę organizaciją, kuri garantuotų individams ne tik lygębę viešiesiems reikalams vykdyti, bet ir lygų kiekį turto. Bet šie reikalavimai išeina iš už demokratijos ribų, nes demokratijos sąvokon įeina tik formalinė laisvės lygębė ir politinių teisių lygębė.

Naujųjų laikų demokratija remiasi trimis pagrindiniais principais: laisve, lygębe ir tautos suverenumu. Jos santvarka šandien reiškiasi arba tiesioginėje formoje, arba reprezentacinėje. Tiesioginė demokratija randama kai kuriuose Šveicarijos kantonuose, bet daugiausiai yra išsiplatinusi reprezentacinė su parlamentine atstovybe, nes parlamentas yra geriausia priemonė demokratijos idėjai realizuoti, suprantant parlamentą kaip išrinktą tautos visuotinių ir lygiu balsavimu.

Demokratija visuomet pasiliks viena iš tobuliausių valdymų formų, individualistinė santvarka, pagrįsta lygębe, kurioje visi individai naudojami vienodomis politinėmis teisėmis.

Tie, kurie dažniausiai kalba, kad demokratija atgyvenusi savo dienas, nesupranta, kad čia kalbama ne demokratizmo principas, bet demokratinės valstybės netobulumai.

A. T. Vienuolis

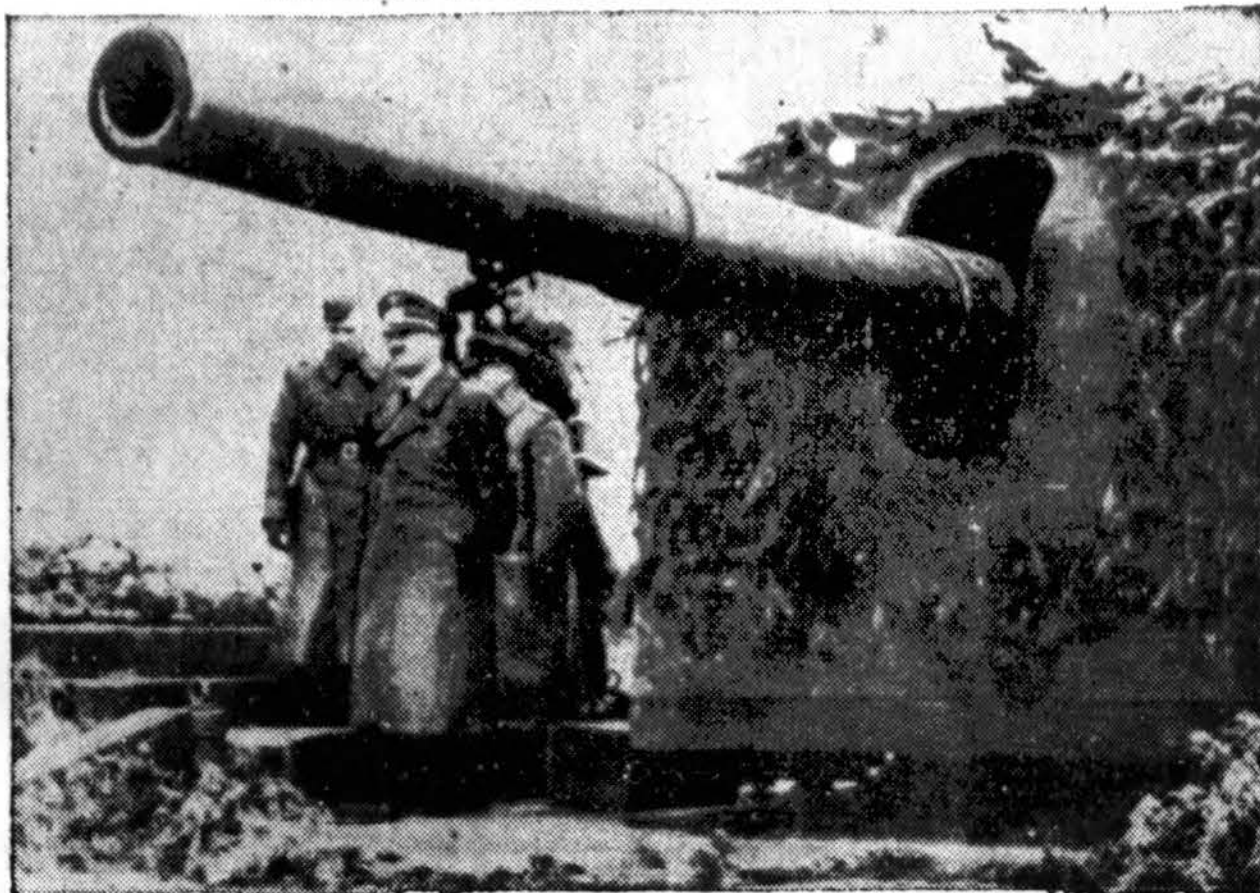
Romunijoje Nužudė Nacių Karininką

BELGRADAS, sausio 20 d. — Pranešimai Belgrade sako, jog Bukarešte šandien nužudytas Vokietijos generalinio štabo karininkas ir jog jo nužudymu kaltinamas buvęs profesionalus boksininkas "graikų kilmės".

Sakoma, jog į karininką paleista penki šūviai. Šis incidentas įvykęs apie du blokus nuo karališkųjų rūmų, kuriuos dabar vartoja Vokietijos generalinis štabas Romunijoje.

Žuvęs karininkas esąs maj. Doring, kuris užėmęs aukštą vietą taip vadinamojo vokiečių ekspedicinėje kariuomenėje Romunijoje.

HITLERIS STEBI ANGLIJOS PAKRANTES

("Draugas" Acmo telephoto)

Iš didžiulės patrankos priedangos Prancūzijos pakrantėje diktatorius Hitleris stebi Anglijos pakrantes. Taip tvirtina nacių cenzorius, kurs šį vaizdą leido viešumon paduoti. Sakoma, patranka atgabenta iš prancūzų Maginoto tvirtovių.

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ PAVERGTOS LIETUVOS

Ūkininkai — Burliokų Žaislas

Lietuvos komunistų partija sugalvoja naują triuką: paliepa ūkininkams pasikinkyti arkli, įsidėti į vežimą maišelį javų, o paskum susirinkti paskirton vieton. Tokiu būdu iš visos apylinkės sudaromos vadinamos raudonosios gurguolės, kurios su raudonomis vėliavomis vyksta į kooperatyvus parduoti žemės ūkio gėrybių. Šitas triukas, kuris propaguojamas, kaip "valstiečių prisiiršimo prie sovietų valdžios" įrodymas, dabar taikomas visoje okupuotoje Lietuvoje. Iš komunistų partijos organo "Tiesos" sužinome, kas tokias raudonasias gurguoles

organizuoja. Troškūnuose, kams paliepė įvykdyti) šies Panevėžio apskrityje, tokią apskrities kom. partijos ingurguolę suorganizavo (kistraktorius "draugas" šortais žodžiais tariant, ūkininkais...)

Instrukcijos Iš Maskvos

Lietuvos profesinių sąjungų centro biuro pirmininkas Stimburys grįžo iš Maskvos. Jis papasakojo, kad jį priėmė sov. Rusijos prof. sąjungų centro sekretorius "draugas" Ščernikas, kuris jam davė nurodymus, kaip jis turi organizuoti profesinių sąjungas sovietų Lietuvoje. Prieš "draugui" Stimburiui išvykstant į Rusiją, buvo paskelbta, kad jis bus vedžiojamas po visą SSSR, bet rusai nelaikė reikalinga duoti šiam "draugui" progos pasivažinėti. Pa buvojęs 2 dienas Maskvoje ir gavęs instrukcijų, jis buvo išsiųstas atgal į Kauną.

Procedūros Miško Medžiagai Pirkti

Sovietų Lietuvoje paskelbta, kad panaikinamos varžytynės miško medžiagai pirkti. Bet dabar šią medžiagą galima bus gauti tikrai per valstiečių vykdomuosius komitetus, kurie sudarys specialius gyventojų sąrašus.

Šiuos sąrašus svarstys dar ypatingos komisijos, kurios vadovausis vyriausiosios karo valdybos nurodymais. Visi šie procedūra, esant bolševikiškai betvarkei, truks mėnesių mėnesius.

Sovietų Lietuvos maisto pramonės komisariato uždarbio skyriaus viršininku paskirtas "draugas" L.-M. Kaneliūšnikov.

Sovietų Lietuvos švietimo komisariatas apsigyveno Vilniuje buv. kunigaikščių Radvilų rūmuose, statytuose 17 amžiuje. Taip pat sveikatos komisariatas jau veikia Vilniuje.

Listen to

PALANDECH'S
YUGOSLAV-AMERICAN
RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of
Yugoslav Folk Music

"DRAUGO" KONCERTE

Sėkmadienį, Sausio-January 26, 1941

SOKOL SVETAINĖJE 2345 South Kedzie Avenue, Chicago

— Dainuoja —

LIETUVOS VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO CHORAS

Pirmoj eilėj sėdi (iš kairės į dešinę): S. Maženis, E. Baltakis, J. Pikturna, A. Alekna, A. Ūsas, vedėjas J. Sauris, G. Sauris, H. Lukas, P. Pečiukas, J. Balčiūnas, S. Lukošius.
Antrojo eilėj: A. Lewis, M. Daugirda, A. Pikturna, R. Kabalis, I. Pakeltis, A. Masilūnas, V. Petraitis, J. Jakubs, C. Kvietkus, V. Pumputis, A. Alekna, A. Valaitis, A. Rudis, B. Catliss, P. Kass, J. Sanauskas.
Trečiojo eilėj: P. Latvėnas, P. Jocius, J. Vilkanskas, J. Dauginas, C. Boguslovas, P. Belišnas, K. Zaromskis, R. Baliauskas, E. Anderson, A. Uksas, E. Sutkus, J. Povilauskas.
Ketvirtoj eilėj: S. Šimulis, A. Kunickas, J. Lindžius, J. Kraujalis, A. Baltakis, V. Jankauskas, A. Linkus.

LIETUVIŠKĄ KONCERTO DALĮ ATLIKS LIETUVOS VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO CHORAS IR ŠOKĖJAI, VADOVAUJANT PROF. JUOZ. SAURIUI IR P-LEI GENOVAITEI SAURYTEI.

Pradžia — Lygiai 5:30 Val. Popiet!!

Po Koncerto Šokiams Gros Stan Metrik's Orkestra

TIKIETŲ KAINOS: \$1.00 — 75c — ir 50c. VIEN TIK ŠOKIAMS — 35c.

Prof. JUOZAS SAURIS
Vyčių Choro Vedėjas

Turtas Virš \$5,500,000.00

Apart Apsaugos, Mes Turime
ATSARGOS FONDA Virš
\$425,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų

STANDARD
FEDERAL SAVINGSand
LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 Archer Avenue

VIRginia 1141

THINGS THAT NEVER HAPPEN

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Visi į "Draugo" Koncertą

So. Chicago. — Visiems žinoma, kad "Draugo" koncertas jau beveik čia pat — sekmadienį, sausio 26 d., Sokol salėje, 2345 S. Kedzie av. Pradžiai 5 val. vak. Visuomeninei žinoma veikėja Anastazija Snarskienė, 610 E. 88th St., sparčiai platina tiketus, nes ji stojo tikietų platinimo kontestan. Jai padeda veikėjos ir parapijos trušės Stannaitis ir varg. Gaubis. Visi prašomi įsigyti tiketus iš šių veikėjų.

Taigi, pasimatysime "Draugo" koncerte.

"Draugo" skaitytojas

Papildymas Ir Širdingiausias Ačiū

Bridgeport. — "Draugo" jau buvo pranešta, kad "bunco party", kurią rengė Šv. Jurgio parapijos moterų būrelis, gražiai pavyko, bet reikalauja truputį papildyti.

Zaidimas įvyko sausio 15 d. Šv. Jurgio parapijos salėje, Tėvų Marijonų naudai. Prie šio parengimo išgarsinimo ir pasisekimo prisidėjo lietuvių radio valandų leidėjai — Margutis, Jos. F. Budrikas, Šaltimieras, S. Bartkus ir Progress Furniture Co. Už tai jiems reiškiamas viešas padėkas.

Toliau prie pasisekimo prisidėjo daugelio bridgeportiečių galėkamas Tėvams Marijonams. Taip yra ypač dėl to, kad Tėvai Marijonai Šv. Jurgio parapijoje dažnai lankosi su dvasine pagalba.

Radio valandų leidėjams, dovanų aukotojams, atsilankusiems į parengimą ir kitiems prie parengimo prisidėjusiems pasisekimo, tariame širdingiausias ačiū.

Primename, kad pirmą dovaną gavo N. Gaižauskas, 723 West 21 St., antrą — A. Gilienė, 3131 So. Emerald Av., trečią — Helen Martin, 936 W. 33rd St.

Rengimo Komisija

Vasario 16 d. Reikalai

Šaukiamas susirinkimas trečiadienį, sausio 22 d., lygiai 8 val. vakare Dariaus Girėno salėje.

Draugų, klubų, kuopų ir visų kitų kolektyvų atstovai bei valdybos kviečiami susirinkime dalyvauti ir prisidėti prie suruošimo reikšmingiausio Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo.

Neužmirškite — susirinkimas bus šį trečiadienį, Dariaus Girėno salėje, o paminėjimas vasario 16 d., 32 W. Randolph St. Auditorijoje.

Iš Seserų Pranciškėčių Rėmėjų Susirinkimo

Town of Lake. — Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų 3 skyr. skaitlingas susirinkimas įvyko sausio 19 d., parapijos svetainėje. Šiam susirinkimui įsirašė daug namų Barboros Paukštienė.

Pirm. M. Sudeikienė pranešė, kad nuo įvykusio vakaro liko gražaus pelno.

Skaitytas kvietimas į Marijonų Bendradarbių seimą. Atstovais apsiėmė: M. Šveikauskas ir P. Dorša, žinomi rėmėjai kilnių darbų. Abu nuo savęs aukojo \$5.00, kuriuos įteiks seimui skyrus vardu. Labai jiems ačiū.

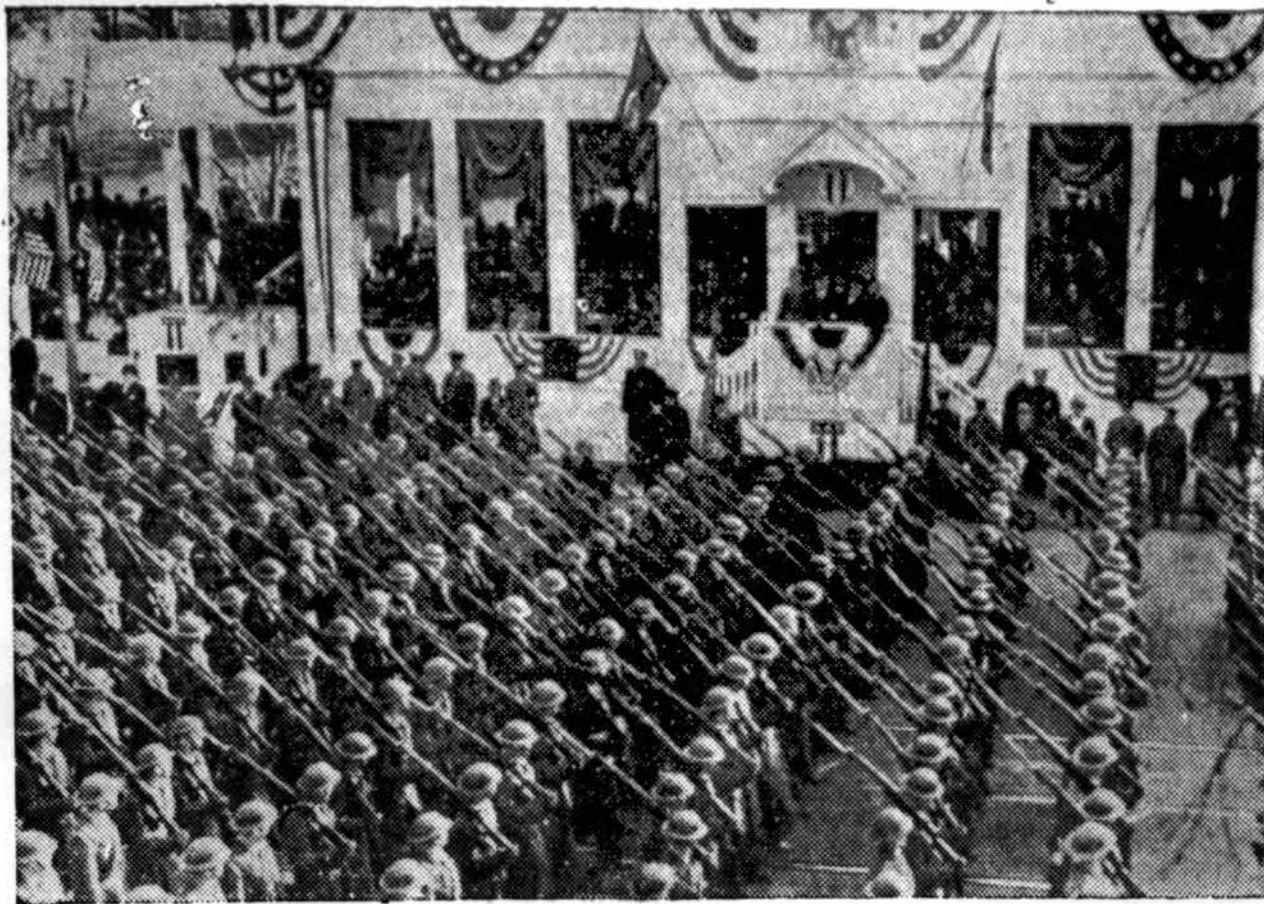
Nutarta nupirkti akademijai mašiną indams plauti. M. Šveikauskas teikia vilties, kad taps amžinu nariu. Prieš jį įmokėjo \$25.00. Žadėjo išmokėti visą šimtą. Jis savo pažadus visuomet išpildė. Ką sako, tą ir padaro. Jis yra brangus asmuo visuomenei.

Skaitytas laiškas ir nuo seselių. Dėkoja visoms rėmėjomis ir rėmėjams už gražų pasidarbavimą praeitais metais.

Rėmėja

"Draugo" koncerte, sausio 26 d., 1941 m., dalyvaus garsusis De Paul A Cappella choras ir rinktinės lietuvių meno jėgos.

PARADAS PER PREZIDENTO INAUGURACIJĄ

("Draugas" Acme telephoto)

Dvyliktojo infanterijos pulko iš Fort Meade, Md., kareivių dalinys su pieno šalmais paraduoja pro Baltuosius Rūmus prezidento inauguracijos dieną. Prezidentas su kariuomenės ir laivyno viršininkais priima paradą.

Šaunios Krikštynos

Town of Lake. — Žinomų visuomenės veikėjų Mykolo ir Onos Vaznių dukrelės Rozės ir žento Lenerdo Petrošių įvyko šaunios sūnaus krikštynos. Kūmais buvo bizniekai Ona Viskantienė ir Bruno Puznek. Puotoj dalyvavo daug žymių svečių ir abiejų Petrošių tėvai.

Linkime naujam piliečiui sveikam užaugti ir pasekti tėvų pėdomis.

Marijonų Bendradarbių 8 skyr. rengia "bunco party" sausio 26 d., 2 val. popiet parapijos salėje. Visi kviečiami atsilankyti ir paremti pramogą kilniam tikslui. Pramogoj turėsime ir garbingų svečių, kaip apskr. dvasios vadūn. J. Dambrauską ir žinomą visuomenės veikėją ir ligalaukį apskr. rašt. J. Kulikauską. Malonėkite visi laiku susirinkti. Po "bunco" visi važiuosime į "Draugo" koncertą Sokol svetainėje, 2345 So. Kedzie Ave. Visi būtinai turime dalyvauti koncerte.

Rėmėjas

Labdarių Bankietas

Town of Lake. — Labdarių Sąjungos 1 kuopa rengia si prie iškilmingo bankieto pagerbimui amžinų narių, kurių iki šiol yra gauta apie 10. Bankietas įvyks sekmadienį, vasario 2 d., 6 val. vakare, parapijos svetainėje. Įžanga 50c. Be geros vakarienės, bus turtinga programa.

Komisiją sudaro: pirm. M. Sudeikienė, M. Martušienė, O. Martušienė, O. Vazniene, P. Dorša, P. Mikutienė, A. Norbutienė, O. Sriubienė, K. Plekaitė, J. Aitutienė, A. Piliatkauskienė ir O. Landienė.

Visi kviečiami atsilankyti į vakarą. Kas gali tapti amžiniais nariais, prašomi tapti dabar, nes vardai bus įamžinti senelių prieglaudų. Darbas jau pradėtas. Visuomenės pagalba labai reikalinga.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER - PRUZIN

Geriausias Patarnavimas — Motoris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIEŅĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

Tel. LAFAYETTE 0727

4447 South Fairfield Avenue

DYKAI koplyčios visose

Chicago dalyse

Klausykite mūsų radio programą Antradienis ir Seštadienis rytais 10:00 valandą, iš WHIP stoties (1480 k.) Su Povilu Šaltimiera.

PAMINKLAI

TIKRAI MENISKAS DARBAS MŪSŲ SPECIALYBĖ

Prieinamos Kainos

"MŪSŲ ATLIKTI DARBAI KALBA UŽ SAVE"

Venetian Monument Co.

527 No. Western Ave. Chicago, Ill.

Šaukite Tel. — SEELEY 6103

A. + A.

VINCENTAS BAJORINAS

Mirė Sausio 20 d., 1941 metais, 6:45 val. ryto, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Kauno gubernijoje, Tauragės apskrityje, Gaurės par., Dvariečių km. Amerikoje išgyveno 49 met. Paliko dideliam nuilūdimui: 2 sūnus — Antaną ir marčią Rožę, Kazimierą ir marčią Ruth; 3 dukteris Oną Shvegzdienę ir žentą Longuą, Juozapą Wastak ir žentą Andriejų ir Ursulę Mikutis ir žentą Walter ir jų šeimas; 2 broliai — Antaną ir jo šeimą ir Kazimierą, o Lietuvoje paliko brolį Juozapą, 2 seseres — Oną ir Marijoną ir daug kitų pažįstamų bei draugų.

Kūnas pašarvotas namuose: 1631 So. 49th Court, Cicero, Illinois. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, Sausio 23 d., 1941 m. Iš namų 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kap. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuose. Nulūde: Sūnai, Marčios, Dukterys, žentai, Broliai, Seserys ir Giminės. Laidotuvių direktorius Antanas Petkus, tel. Cicero 2109.

A. + A.

URSULĖ TAKAŽAUSKIENĖ

(mė tėvė: Rutelionitė)

Mirė sausio 21, 1941, 3 val. ryto, sulaukus pusės amž.

Gimęs Lietuvoje, Vilkaviškio mieste ir parapijoje, Amerikoje išgyveno 35 metus. Paliko dideliam nuilūdimui: vyrą Juozapą; 3 dukteris Ursulę, Eleną Gintolį ir Oną; žentą Raymond ir 2 anukų Donald ir Raylene; 4 seseris Katarina Lazdauskienė, jos vyrą Jurgį ir jų šeimą; Konstanciją Radomskienė, jos vyrą Jurgį ir jų šeimą; Marijoną Stanisauskienė, jos vyrą Antaną ir jų šeimą; Petronėlę Vabalaitienė, jos vyrą Albą ir jų šeimą; brolį Vincą Rutelionitį, gyvenantį Pietu Amerikoje; 2 pusbrolius Ignaciją ir Juozą Janis ir jų šeimas; pusseserę Oną Janušą ir jos šeimą ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų; o Lietuvoje paliko tėvą Antaną ir kitas gimines.

Vėlonė priklauso prie Kristiųjų Pašalpos Klubui.

Kūnas bus pašarvotas po 2 val. popiet, trečiadienį, namuose: 1234 48th Court, Cicero, Ill. Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 25 d. Iš namų 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapus.

Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuose.

Nulūde: Vyras, Dukterys, Žentas, Anūkai, Seserys, Brolis, Svogertis, Pusbroliai, Pusseserė, Tėvas ir Giminės.

Laidotuvių direktorius Antanas B. Petkus, tel. Cicero 2109.

STOP Itching GET RELIEF This Fast Way or Money Back

For quick relief from itching of eczema, pimples, athlete's foot, scabies, rashes and other externally caused skin troubles, use world-famous, cooling, antiseptic, liquid D. D. D. Prescription. Creamiest, stainless. Soothes irritation and quickly stops intense itching. 35c trial bottle proves it, or your money back. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

ALL MAKES — NEW AND REBUILT

TYPEWRITERS

AND

ADDING MACHINES

— SMALL MONTHLY PAYMENTS —

ALL MAKES SOLD, RENTED AND REPAIRED

— LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE —

OUR SERVICE CARRY ONE-YEAR NEW-MACHINE GUARANTEE

★ STAR TYPEWRITER COMPANY

ROBERT C. GOLDBLATT, Manager

189 W. MADISON ST.

Phone DEAR 30RN R444

ESTIMATES — FREE — DEMONSTRATION

CONRAD

Fotografai

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.

420 West 63rd Street

Tel.: Biznio — ENGLEWOOD 5883

Res.: — ENGLEWOOD 5840

Don't look OLDER than your years!

Why be your age? Look younger than your years with **Clairol** hair ... with hair that is soft, colorful, youthful! Those gray streaks can be so thoroughly erased with **Clairol**, the famous Shampoo Oil Tint ... a 3-in-1 treatment that cleanses as it reconditions as it TINTS. See your hairdresser today and say:

Naturally ... with **CLAIROL**

Write now for free booklet and free advice on your hair problem to Joan Clairol, President, Clairol, Inc., 130 W. 46th St., New York, N. Y.

Skaitykite Katalikišką Spaudą

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS

DYKAI DIENĄ IR NAKTĮ

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Antanas M. Phillips 3307 Lituanica Ave. Phone YARds 4908

Anthony B. Petkus 6812 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109

P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270

Albert V. Petkus 4704 S. Western Avenue Phone LAFayette 8024

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782

S. P. Mažeika 3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139

J. Linlevicius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

Lietuvai Gelbėti Fondo Vajus Chicagos Rajone

Chicagos rajonas, į kurį įeina kelios vakarinės valstybės, Lietuvai Gelbėti Fondo vajuje užsimojo surinkti \$2,200.00. Ligšiol jau yra surinkta \$539.39. Dar reikia surinkti \$1,660.61.

Kai kurios parapijos ir kolonijos jau darbą yra pradėjusios, o kai kurioms jau nedaug betruksta iki pasirinktos kvotos užbaigimo.

Pirmoje vietoje, kaip ir prideda, stovi Bridgeportas (Sv. Jurgio parap.). Čia darbuojasi Federacijos 26 skyrius ir Lietuvai Gelbėti Fondo skyrius. Sudėjus kartu abiejų surinktas ir centrui jau priduos tas aukas, turime

\$144.97 ir darbas varomas pirmyn, pasitikt net dvigubai daugiau surinkti, negu buvo paskirta. Buvo paskirta tik \$160.00.

Antroje vietoje tuo tarpu stovi Sv. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap., Brighton Park. Per dvi savaites surinkta \$109.00 ir jau centrui priduos. Šios kolonijos ryžtingieji veikėjai

nusistatė kvota (\$160.00) nepasitenkinti, bet stengtis surinkti didesniems tautos reikalingumui iki \$500.00.

Trečioje vietoje yra Aušros Vartų parapija, West Side, kuriai paskirta surinkti \$85, bet jau turi \$71.00 ir netrukus mano savo kvotą užbaigti. Bet anot klebono kun. dr. J. Vasko,

kiekviena lietuvių šeima tautos reikalingam bent vieną dolerį į metus turėtų skirti.

Tuo būdu ir iš Aušros Vartų parap. galima laukti daug daugiau aukų.

Ketvirtoje vietoje yra Sv. Petro ir Povilo parap., Kenosha, Wis. Jų surinkta \$26.32. Kvota \$85.00. Kad ji bus sukaupu išpildyta, abejonių nėra, berods, vietos būti negali.

Kitos kolonijos toliau dar stovi nuo išpildymo kvotos ir turi surinkusias aukų:

Melrose Park \$20.10 (kvota \$60.00).

West Pullman \$16.00 (kvota \$85.00).

Gary, Ind. \$12.20 (kvota \$60.00).

Cicero, Ill. — \$5.00.

Sioux City, Iowa \$10.00.

St. Louis, Mo. — \$3.00.

Milwaukee, Wis. — \$2.00.

Rockford, Ill. — \$1.00.

Kitos Chicagos rajone esančios parapijos ir kolonijos prie vajuos tebesirengia, bet vis tik žada savo kvotas išpildyti. Štai, Dievo Apvaizdos parap., Chicagoj, naujojo klebono gerb. kun. A. Martinkaus rūpesčiu šios savaitės penktadienio vakare rengia prakalbą svečiui iš Lietuvos žurnalistui kun. J. Prunskui. Girdisi, kad ir kitur gerb. Svečias bus pakviestas.

Išidėmėkime, kad L. G. F. vajuos reikalais reikia kreiptis į Federacijos apskrities valdybą, 2334 S. Oakley Av., Chicago.

Kun. J. Prunskio Paskaita

Jau turėjo progos išgirsti idomių kun. J. Prunskio kalbų Brighton Parko, Bridgeport, West Sidės lietuviai. Šią savaitę kun. kleb. Martinaitis ir Fed. 15 skryiaus pirmin. Grišiaus kviečiamas kun. J. Prunskis vyksta su paskaita į Dievo Apvaizdos parapiją (18 ir Union gatvių kampas).

Paskaita įvyks didžiulėje ir gražioje salėje, todėl būtų patogu ten nuvažiuoti ir West Sidės ir Bridgeport lietuviams, kuriems laikas neleido kun. J. Prunskio gražių išpildyti pasiklausyti, kai jų parapijose buvo suruoštos prkalbos.

Kun. J. Prunskis turi idomių žinių iš Europos ir mūsų brangios tėvynės gyvenimo. Atvykime ir išgirsime jo žodžių. Pradžią 8 v. vakaro. Įėjimas neapmokamas.

Lietuvai Gelbėti Fondo Nariai 1941 m.

West Side. — Per metinę parapijos vakariene Lietuvai Gelbėti Fondo nariais 1941 m. įsirašė sekantieji: B. Kazanauskas, sekr. Mutual Fe-

Linksmi nusiteikę jaunuoliai lenktynėmis skubina į "Draugo" Koncertą, nes girdėjo, kad šįmet programą prasidės lygiai 5:30 valandą popiet. Mat, nori išgirsti garsojo De Paul Choro Pirmą Numerį.

Padėka

Bridgeport. — Sausio 3 d. ARD 2 skyrius buvo surengęs "pantry party" vietos seserų naudai. Gausiai sumestą valgomųjų daiktų. Iš pradžios žaista kaitliukais. Kiekvienam staliui buvo įteikta po dovaną. Po žaidimo dar komisija: Sofija Rudman ir Marijona Kareiva susirinkusias pavaišino. Prie "pantry party" prisidėjo: S. Rudman, M. Kareiva, M. Samoška, A. Kazlauskaitė, Žilvitenė, Kisulis, Piliponis, Skeris, Norkus, Gumbaragienė, Jonaitis, Šimaitienė, Stanevicius, Nausėdienė, Woodmanaitė, Jencevičienė, Okonienė, Petrauskienė, Urbienė, Rudienė, Mažeika, Martinkienė, I. Ežerski, Gedvile, Statkus, Rasmanskienė, Joe. Mat-

Ant rytojaus narystės mokesčių \$1.00 įteikė dar A. Krotkaitė. Viso \$21.00.

West Side kvota nustatyta \$85.00. Iki šiol jau sukelta \$71.00. Trūksta tik \$14.00, kuriuos tikimasi netrukus surinkti ir kolonija bus atlikus savo tautinę pareigą.

Aš labai retai ištraukiau savo kardą. Aš laimėjau kovas atvirois akimis, o ne kardu.

Napoleonas

širdingai dėkojam visiems, kurie tik kokiū būdu prisidėjo prie choro šokių vakaro ir "Sniego Karalaitės kontesto", taip gi visiems bižnieriams, ypatingai Wm. Lewis už "Far Fashion Show" ir už furkotį pirmą dovanai, J. Budrikui už radio antrą dovanai ir J. Zepaltui už garsinimo lapelius (pluggers). Dėkojam visų parapijų chorams už skaitlingą atsilankymą. Choro korespondentė

CLASSIFIED

CHARLES P. SUROMSKIS & CO.
Perkam - Parduodam - Mainom
ir Statom Visokius Namus

Bargenai Marquette Pk. ir Apylinkėj 2 fletų mūrinis namas, po 6 kamb., garadzius. Kaina \$6,800. Mažas įmokėjimas.
2-ju aukštų modernis namas. Karštu vandeniu apšildomas. Kaina \$3,500. Įmokėti \$500. Likusią skolą mokėti kaip randu.

6921 S. WESTERN AVE.
Tel. Office Rep. 3713. Vak. Pro. 0176

REMKITE, PLATINKITE
KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ.

WOLK STUDIO
1245 West 75th Street
The Best Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO
MODERN COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAPAYETTE 2812

REIKALINGOS DARBININKĖS
Pritrusios moterys sortuoti popierių. Pastovus darbas. Kreipkitės į:
GENERAL FIBER COMPANY
3801 South Racine Ave., Chicago.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestavėm, Krikštytom ir kitokiems Bankietam Sutiekiam Patarnavimą.
Linksmas Patarnavimas Visiems
756 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670

MIDWEST FUEL OIL SERVICE

BLUE FLAME RANGE OIL

VICTOR YUKNES,
Savininkas

Range Aliejus

Fuel Aliejus

2335 SO. WESTERN AVE.

24 VALANDŲ TELEFONO PATARNAVIMAS

Telefonai — CANal 3764 — CANal 3765

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGLES — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 So. Western Avenue
Telefonas REPUBLIC 6051

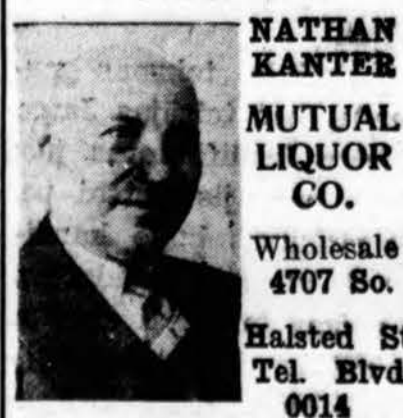
LIFE IN THE ROAR by KANE

LIFE IN THE ROAR by KANE

Remkite Lietuvišką Žyduką

NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.
Wholesale
4707 So.
Halsted St.
Tel. Blvd.
0014

Schlitz Alus. Visoki Gėrimai
PETE YOUNG
Smagi Užėiga

83rd ir KEANE AVENUE
Willow Springs, Illinois
(Priešais Tautiškų Kapinių Vartų)
NARYS:
Darius-Girėno Posto 271 ir
Chicagos Lietuvių Dr.-jos.

AR DAUG KURO SULEGINAT ŽIEMOS METU?

Vartodami ROCK WOOL Namų Insulaciją Sutaupysite Daug Pinigų.

Laikui bėgant, Jūs vistiek insuliuosite savo namus, nes:

1. Sutaupysite 40% kuro;
2. Apsaugo gyventojų sveikatą;
3. Padidina namų vertę;
4. Taupo namų šilumą;
5. Dioda gerą apsaugą nuo gaisrų;
6. Greitai ir lengvai įtaisoma.

Apskaičiavimas Dykai!
Partipaimas F.H.A. Paskolintum
ar Įmokėjimus.

Mes taip pat pardodame visokių stogų ir sienų dengimo medžiagų.

ALEX ALESAUSKAS

CHICAGO REPRESENTATIVE

6343 S. Western Ave. Republic 6051
Warehouse: 9401 So. Stony Island Ave., tel.

FINANSINĖ KRIZĖ GRESIA ILLINOIS

Ziniomis iš Springfieldo, netolimoje ateityje Illinois valstybės respublikonų administracija gali susidurti su rimta finansine krize — gali pritrūkti valstybės vėdimui fondų. To sekmeje gali būti sulaukta tokio laiko, kada nebus kuo apmokėti valdininkus ir tarnautojus, nekalbant jau apie kitas būtinas išlaidas.

Grįžęs iš Chicago gubernatorius Green tuojau pasikvietė valstybės išdininę Warren Wright ir su juo ilgą laiką svarstė valstybės finansinį stovį. Be to, jis pakvietė valstybės statistikus pagaminti mažesnių išlaidų ir algų programą. Išakė auditoriams parūpinti pajamų ir išlaidų sąskaitas ir iki tas bus atlikta, neišmokėti jokių sąskaitų, kurių susidarė jau keletu milijonų dolerių suma.

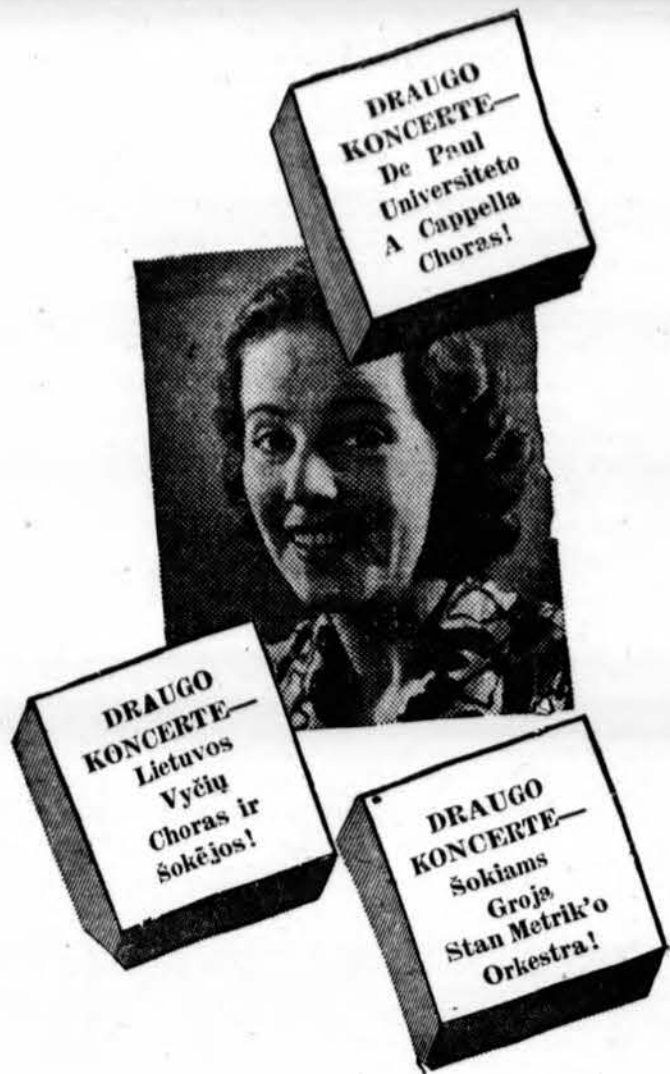
Rimčiausioji finansinė problema iškilo, kai praėjusią savaitę legislatura pravedė nepritekliaus bilių 30 milijonų dol. sumai ir kurį gubernatorių pasirašė. Šios išlaidos skiriamos pensijoms senatvėje ir neregijų šelpimui.

Dabar pasirodė, kad neturima kur gauti tų paskirtų nepritekliaus milijonų. Legislatura pravedė bilių neatšizvelgdama, ar valstybė turės šaltinių, iš kurių būtų galima gauti reikalingų pajamų.

Aiškėja, respublikonų administracija susidurs su rimtais nesmagumais.

Tautiškumas yra kuriančios tautos teigiamas reiškinys, jis dega tautos ir tėvynės meile ir nori ją pastatyti aukščiausioje kultūros laipsnyje.

Vladas Putvyas

Priimti 134 nauji piliečiai

Federaliniam teisme teisėjui Campbell pirminkaujančiam pirmadienį prisaikinti 134 nauji piliečiai, priklausantieji įvairioms tautyboms.

Teisėjas Campbell naujiems piliečiams nurodė pilietybės pareigas, linkėdamas jiems laimės naujoje laisvoje šalyje.

Tūkstančiai nepiliečių yra padavę prašymus būti piliečiais. Teisėjas nusprendė per penkias savaites dienas turėti sesijas iki kovo mėnesio kol daugumas kandidatų į piliečius bus iškaminuoti.

Cecil Sullivan, 31 m. amž., sunkiai apdegęs Stately viešbučio, 6150 Greenwood ave., kambarių užsėdęs su degančiu cigaretu rankoje.

Jis yra vaistinės, 6325 Kenwood ave., manadžeris.

AUTOISTAI RAGINAMI ĮSIGYTI "LAISNIUS"

Illinois valstybės sekretorius E. J. Hughes praneša, kad šiemet autoistai nesiskubina įsigyti savo automobiliams valstybinių "laisnių." Tad jis ragina visus automobilių ir trokų savininkus, kad tas būtų atlikta be mažiausio delsimo. Ši sausio mėnesį visi automobiliai ir trokai turi būti aprūpinti 1941 metų "laisniais."

1940 metais Illinois buvo įregistruota 1,725,000 keleivinių automobilių ir apie 220,000 trokų (sunkvežimių). Vieni ir kiti iki šiol turėjo būti aprūpinti naujais "laisniais." Dėja, iki dabar apie vienas milijonas keleivinių automobilių ir apie 125,000 trokų dar neturi "laisnių."

Valstybės statutais nurodoma, kad po sausio 1 d. visi automobiliai ir trokai turi būti aprūpinti valstybės "laisniais."

Bylų nagrinėjimas kitam teisėjui

Cooko apskrities teisėjo Jareckio nuteisti 6 asmenys už suktybes balsavimuose 1938 m. balandžio mėnesį apeliavo ir apeliacijos teismas nusprendė, kad jų bylų būtų nagrinėtos pirminkaujant kitam kokiam teisėjui.

Apeliacinis teismas nusprendė, kad teisėjas Jareckis nėra kvalifikuotas juos teisti, nes jis patsai per tuos rinkimus buvo kandidatu ir su jo kandidatūra tas viskas tampa priimtina. Tos rūšies bylų nagrinėjimo gali klausyti tik kiti pašaliniai teisėjai.

IVERTINAMA KENNEDY KALBA

Buvęs U. S. ambasadorius Anglijai Joseph P. Kennedy šeštadienio vakarą per radiją vaizdžiai atkirto tiems, kurie J. A. Valstybes stumia karan. Kennedy nurodė, kad jis yra griežtai priešingas įsikišti karan. Jis sakė, Anglijai reikia padėti, bet pirmiausia reikia rūpintis nuosavia ateitimi ir apsauga.

Kennedy nemato jokio pavojaus Amerikai, nors Anglija ir pralaimėtų karą. Nei Hitleris, nei kitas kuris Europos diktatorius dėl to negali užpulti Amerikos.

"America First" komiteto Chicagos skyriaus pirmininkas gen. Thomas S. Hammond giliai įvertina p. Kennedy sakyta kalbą ir jo nusistatymą šio karo žvilgiu.

Trys nuteisti kalėti

Praeitais metais liepos mėnesį plėšikai užpuolė dienraščio Chicago Tribune sargą, vežantį iš banko 9,174 dol. darbininkus apmokėti. Sargą sunkiai pašovė ir pinigų atėmė.

Piktadarių susekti. Ši pirmadienį jiems plėšikavimui karjera teisme uždaryta. Plėšimo dalyvavo keturi individai. Visi prisipažino kalti.

Peter Allegretti ir Tony Lullo, abu 32 m. amž., nuteisti kalėti nuo vienerių metų iki gyvos galvos; Neal Rizzo, 29 m. amž. — nuo 1 iki 10 metų kalėti. Ketvirtasis — Walter J. Smith, 26 m. amž., nubaustas dviejų metų probacijai.

Sumuštas bartenderis

Lawrence gatvėje, ties Clark gt., trys nežinomi užpuolikai nutvėrė einantį namo taverno, 4812 No. Clark gat., bartenderį Thomas Moran, 30 m. amž., 4748 Magnolia ave., ir skaudžiai apmušė. Jam tačiau pavyko iškoti į Lawrence gat. gatvėkarį, kur jis dar į koją pašautas.

Piktadarių paspruko automobiliu. Mačusieji įvykį padavė policijai piktadarių automobilio "laisnių" numerį. Pasirodė, kad paduotas "laisnių" adresas pramanytas.

Sužeistas Moran sakosi jis nežinąs užpuolimo priežasčių. Bet policija patyrė, kad Moran buvo veiklus bartenderių unijoje ir kovojo prieš kai kuriuos unijos vadus.

GARNERIS IŠEINA IŠ POLITIKOS

("Draugas" Acme telephoto)

Po savo inauguracinės kalbos prezidentas Rooseveltas pasilenkęs kėlė kalbą buvusiam viceprezidentui Garneriui, kuris išeina iš politikos. Naujas viceprezidentas Henry Wallace (dešinėje) juokiasi.

Nepasisekė vykti į "atostogas"

Policija suėmė Stanley Feldman, 22 m., kurs pavogė automobilį ir apkraustė vieną butą, iš kurio pavogė porą brangių moteriškų kailinių ir daugiau kaip vieno tūkstančio dol. vertės brangenybių.

Suimtas išpažino, kad jis tomis dienomis rengėsi vykti į Floridą "atostogoms" su dviem jaunom merginomis. Policija suardė jam visus planus.

Sulaikomas drafto vyrų šaukimas

Pranešta, kad Illinoisiečiai kurį laiką sulaikomas drafto kelių vyrų šaukimas kareiviauti, kadangi vyriausybė nespėjo pašauktiesiems parūpinti reikalingų patalpų (kareivinių), kurios skubotai statomos. Matyt, sausio trūkstanti vyrų kvota bus pašaukta vasario mėnesį.

Traukinio užmuštas

Ties 55 gt. ir Central ave. Grand Trunk linijos traukinys suvažinėjo automobilį, kuriuo važiuojo John Bentson, 72 m. amž., iš Aurora, Bentson Manufacturing Co. dirbtuvės savininkas.

Traukiniu buvo vežami 125 kariniai draftininkai iš Chicagos.

APLINK MUS

× Šiandien šv. Anastazo. Nedaug turime nežinojančių šio šventojo vardą. Bet turime vieną žymų veikėją — Anastazą Valančių, taip pat ir jo sūnų, kun. Anastazą, vikarą šv. Kryžiaus parapijoje. Sveikinam! Ilgiausių metų!

× Irenai Šukytei, dukrelei žinomų Town of Lake gyventojų Šukų, 4737 So. Honore St., šv. Kryžiaus ligoninėje padaryta sunki operacija.

× Metinės mišios už sielą L. Lileikienės bus sausio 23 d., šv. Kryžiaus bažnyčioje, 8:30 val. ryto. Velionė buvo tretininkė. Tretininkų pareiga dalyvauti mišiose.

× Cicero Lietuvių Kareivių dr. jos uniformos skyrius platina bilietus savo vakaro sausio 25 d., Joe Shameto salėje, 1500 So. 49 Ave. Kareiviai turi visą eilę stambių rūbų, pav., K. Andrijauskas, J. Skirius, F. Zajauskas, Saulis, Mikutis, Danauskis, Shametas, Tamoliūnas, Jaskūnas ir kit.

× Bronei Laučiūtei, gyv. 3207 S. Lowe Ave., praėjusią šeštadienį S. Mažeikienės rūpesčiu buvo suruošta šauni "shower party". Vestuvių varpai jai su M. Motūzu suskambės vasario 1 d. M. Motūzas yra vienas brolių filminkų.

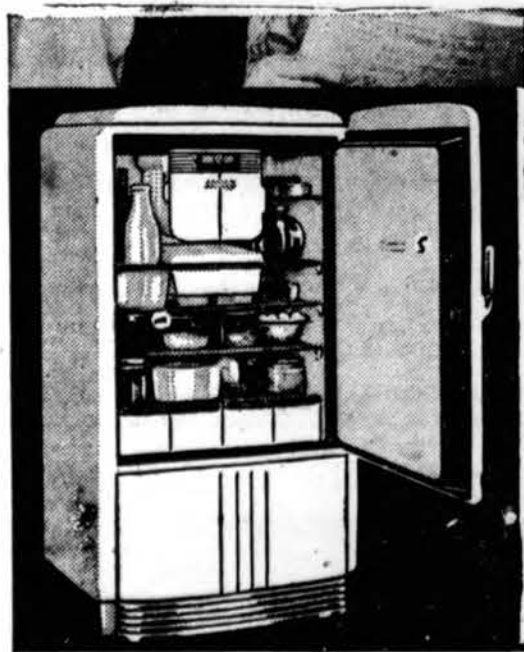
× Bridgeporto CYO šokių vakaras praėjusią šeštadienį gerai pavyko. Dabar ši veiklių jaunųjų grupė planuoja pasikviesti L. Vyčių 36 kp. scenos ratelį, kad atvaizdintų veiklą.

× Povilas ir Paulina Baltučiai praėjusią šeštadienį šventė sidabrinį vedybinio gyvenimo jubiliejų. Jubilatus sveikino brolis kun. A. Baltutis, giminės ir draugai. Jubilatai, jaunystei žydingi, buvo žymūs Chicago lietuvių veikėjai, ypač Vyčių dr. jo. P. Baltutis yra buvęs net keliais atvejais centro valdyboje. Po karo vedė plačią laikvakorėjų agentūrą. Išaugino dvi dukteris.

× Buvusi B. Barzdaitė dabar jau Strumskienė. Pavarde pakeitimas įvyko praėjusią šeštadienį Gimimo Panelės šv. bažnyčioje, kuomet jos giminaite kun. P. Činikas, M. I.C., surišo rankes ir sumainė žiedelius su Vladu Strumskiu. Šaunios vestuvės įvyko Vengeliūso salėje, kur dalyvavo daug giminių, draugų, prietelių.

1941 Refrigeratoriai Jau Iškrauti

Dabar Perkant, Sutaupysit nuo \$50. iki \$70.

Nauji refrigeratoriai, verti \$150.00, dabar už —
\$99.50.

Turime General Electric, Westinghouse, Crosley, Norge, Kelvinator. Dabar yra geras laikas įsigyti sau gerą Radiją, Parlor Setą ar Bedroom Setą laike BUDRIKO INVENTORIAUS ISPARDAVIMO!

JOSEPH F. BUDRIK, Incorporated
FURNIURE and RADIOS
3409 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Telefonas: YARDS 3088

W.C.F.L., 970 kito. Radijo valanda transluojama nedėlios vakare nuo 5:30 iki 6:30 P. M. Pasiklausyk!

TAUPLYK! Būst turtin-genis ir laim-ingas. — Turėsi
UŽTIKINTĄ RYTŲJ.
MUTUAL FEDERAL SAVING
and **LOAN ASSOCIATION**
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Rd., Chicago
Canal 8887
Mokame 3½% Dividentų
Ben. J. Kazanauskas, Sec.
TURTAS \$1,000,000.00
VIRŠ

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 9-TI METAI
IŠTEIGTAS CHICAGOJE 11 BAL.-APRIL, 1932
Jis aptarnauja Chicagos ir apylinkės Lietuviją.
Tai vienintelis VAKARINIS lietuvių radio laikraštis visoj Amerikoje, leidžiamas 9 sykų į savaitę.
Sėkmadieniais — 1-mą valandą po pietų.
Kitomis dienomis — 9:30 val. vakare.
Penktadieniais ir šeštadieniais — 7-tą val. vak.
WHFC — (1420 Kilocycles)

Muzika, Dainos Juokai Kalbos Vaišės

NORTH SIDES
ŠV. VARDŲ VYRŲ D-JOS RENGIAMAME VAKARE
Kuris įvyks

Šeštadienį, Sausio-Jan. 25 d., 1941 m.
Wicker Park Svet., 2040 West North Ave.

Dalyvauja MARGUTIS SU VISU SAVO ŠTABU:
Su Dėde Celestinu, Valerijonu, Jeronimu, Baltramieju, Dėdyte ir Tėdyte, dainininku J. Urbonu, dvejais Ispanijos artistais ir grakščia šokėja jaunuote Helen Bertuliete. Šokiams gros garsioji George Victor Radio orchestra. Kuoširdingiausiai kviečiame visus Chicagos ir apylinkės lietuvius į šį mūsų rengimą. Programa pradžia 7 v. v. Šokiai prasideda 8:30 v. v. Įžanga — 40c su drabužių padėjimu